

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Освітня програма	806 Право
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	081 Право

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	806
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Рижук Юлія Миколаївна, Ярова Діана Валеріївна, Волошкевич Геннадій Андрійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	29.10.2024 р. – 31.10.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/pravo_magistr.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u189/3fcadb8f-52a4-48b2-b661-e50723cd5ec8.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОП загалом відповідає Критерію 1 (Далі - Кр.). Зміст ОП, її мета, визначені ПРН відповідають Стандарту, місії та стратегії ЗВО, сформовані з урахуванням зацікавлених сторін. Позитивними практиками є: визначення особливого фокусу ОП та додаткових ПРН та СК; інституційне (Рада роботодавців) забезпечення залучення роботодавців до обговорення ОП. ОП загалом відповідає Кр. 2. освітні компоненти становлять логічну взаємопов'язану систему та дозволяють досягти визначених СК, ЗК та ПРН, забезпечено формування індивідуальної освітньої траєкторії, набуття здобувачами практичних та соціальних навичок. Позитивним є перехід ЗВО до системи вільного вибору дисциплін, надання студентам широкої можливості вибору ОК (майже 30%); створення Каталогу вибіркових дисциплін, що містить їх детальний опис. Правила прийому на навчання та інституційна політика доступу до ОП загалом відповідають Кр. 3, часткова відсутність академічної мобільності відображає специфіку організації навчання за спеціальністю 081 Право. Правила прийому викладено послідовно, системно, зрозуміло. Дискримінаційні положення відсутні. Навчання та викладання за ОП загалом відповідають вимогам Кр. 4. Позитивною практикою є поєднання навчання та дослідницької діяльності в рамках ОП. Сильною стороною ОП є міжнародна діяльність ЗВО, участь викладачів у закордонних заходах та вивчення іноземного досвіду. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів ВО та академічна доброчесність загалом відповідають вимогам Кр. 5. Процедура проведення контрольних заходів детально прописана у внутрішніх документах закладу вищої освіти та доступна і відома здобувачам ВО. Розроблено комплекс інструментів для підтримки політики та практики академічної доброчесності. ОП в цілому відповідає Кр. 6. Група забезпечення ОП у своїй діяльності орієнтується на культуру професійного розвитку й залучення до викладання на ОП професіоналів-практиків. Існує рейтингова система оцінки діяльності НПП та структурних підрозділів з чіткими критеріями щодо формування рейтингу. ОП відповідає Кр. 7. Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатнім та релевантним відповідно до завдань та освітніх компонентів ОП. Практика удосконалення та наповнення відповідного забезпечення дозволяє зробити висновок про зацікавленість ЗВО в розвитку ОП. Освітнє середовище задовольняє інтереси здобувачів. Внутрішнє забезпечення якості ОП загалом відповідає Кр. 8. До сильних сторін ОП слід віднести: залучення до внутрішньої системи забезпечення якості освітнього процесу та освітньої діяльності за ОП представників роботодавців, НПП та здобувачів ВО; регулярна практика опитувань стейкхолдерів та оприлюднення результатів-звітів на сайтах; залучення студентського самоврядування до моніторингу якості ОП. ОП відповідає Кр. 9. Учасники освітнього процесу мають доступ до інформації про свої права та обов'язки, а також до інших документів, що регулюють навчальний процес в ЗВО, і можуть подавати пропозиції під час затвердження ОП.

Недоліки

За критерієм 1 (далі – Кр.) у Матриці забезпечення ПРН (п.5 ОП) допущені помилки при визначенні ПРН та ОК. За Кр 2. слабкими сторонами є: диспропорційний розподіл ОК між семестрами, що призводить до перевантаження студентів в 3 семестрі (6 екзаменів); зменшення обсягів практики в умовах заявленого "практикоорієнтованого" фокусу ОП та розподіл її на два окремі види в межах одного ОК, без суттєвих змістових відмінностей; перевантаженість ОП освітніми компонентами загального спрямування, відведення на цикл загальної підготовки 20 кредитів ЄКТС (22% від загального обсягу). Недоліки: при розподілі аудиторних та самостійних годин в межах ОК домінує уніфікований, формальний; у ОП недостатньо представлені дисципліни міжнародно-правового блоку, в основному у вигляді вибіркових компонентів; наявна практика збору інформації про рівень завантаженості студента не дозволяє визначити ступінь фактично завантаження в рамках окремого ОК. За Кр.3 позитивним є інформування безпосередньо науково-педагогічними працівниками під час пар здобувачів щодо можливості визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, а також отриманих у неформальній освіті, в той же час, закріплення такої можливості у робочих програмах навчальних дисциплін освітніх компонентів ОП відсутнє, оскільки, відповідно до Положення про робочу програму навчальної дисципліни та її силабус у НУБіП України, розділ (або підрозділ) з такою інформацією не передбачено. За Кр.4. недоліком є відсутність у робочих програмах актуальних посилань на публікації викладачів у періодичних виданнях, що відповідають змісту дисциплін. За Кр.5. недоліком є відсутність у робочих програмах деталізованої системи та критеріїв оцінювання усіх форм роботи здобувачів; За Кр. 7 слабкими сторонами є обране технічне рішення щодо форми анкети, яке забезпечує можливість проходження анкетування будь-яким стороннім відвідувачем сайту ОП що, відповідно, збільшує ймовірність викривлення оцінки реального стану. Недоліком є відсутність в корпусі, де знаходиться юридичний факультет, гучномовця, відтак, і спроможність здійснювати оголошення «Повітряна тривога» та інших важливих повідомлень відсутня. За Кр.8. слабкими сторонами є низька активність студентів під час проведення різноманітних анкетувань щодо якості освітнього процесу, змісту ОП, що ускладнює встановлення репрезентативності таких опитувань; наявна практика проведення спільного анкетування для ОС Бакалавр та ОС Магістр спеціальності 081 Право, що унеможливило відокремлення пропозицій студентів-магістрів від студентів-бакалаврів. Недоліком слід визнати відсутність розроблених заходів реагування на зауваження висловлені студентами магістрами під час останнього анкетування 2024 року. За Кр. 9 недоліком є відсутність оприлюдненої на сайті інформації про врахування пропозицій заінтересованих осіб.

Рекомендації

Гаранту ОП разом з проектною групою 1. до початку навчального року 2024/2025 оновити Матрицю забезпечення ПРН відповідними освітніми компонентами (п.5 ОП) з урахуванням вимог стандарту та реалістичним досягненням відповідних СК та ПРН у межах ОК. 2. до початку затвердження нової ОП та навчального плану на 2024/2025 здійснити обговорення з викладачами та студентами ОП - доцільності зменшення кількості екзаменів на семестр; - доцільності збереження двох окремих практик в межах одного ОС та визначення її обсягів - змістового наповнення та обсягів обов'язкових та вибіркових ОК в межах загального та професійного циклів; - розподілу годин в межах окремих ОК на різні форми аудиторних робіт (лекційні та семінарські) - обсягів самостійної роботи з метою їх більшої збалансованості, та внести зміни до робочих програм ОК. - розглянути питання про включення обов'язкових чи вибіркових ОК або відповідних модулів, які забезпечували формування знань студентів у сфері міжнародного гуманітарного та міжнародного кримінального права. 3. опрацювати до початку 2025-2025 навчального року питання щодо можливості відображення у робочих програмах визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності, а також у неформальній освіті, попередньо здійнивши перегляд та внесення необхідних змін до Положення про робочу програму навчальної дисципліни та її силабус у НУБіП України; 4. вивчити до початку подачі заяв на вступ в межах вступної кампанії 2025 року можливість щодо застосування дистанційної подачі документів для виконання умов для зарахування та укладення договору (контракту) про навчання; 5. провести до початку навчального року аналіз доступності для здобувачів ОП програм академічної мобільності та / або магістерських програм з можливістю отримати "подвійний диплом. 6. до початку 2-го навчального семестру НПП розробити та внести до робочих програм деталізовану інформацію про форми самостійної роботи студентів та систему їх оцінювання, додати до РПНД посилання на наукові статті викладачів, які відповідають змісту освітніх компонентів, і оновити їх зміст, використовуючи досвід, отриманий під час стажувань. 7. рекомендуємо оприлюднювати звіти щодо рівня дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин у ЗВО. 8. до березня 2025 року у формах інформації про науково-педагогічних працівників, які забезпечують ОП, виправити технічні помилки, а також висвітлити необхідну інформацію щодо наукових здобутків в розрізі навчальних дисциплін, викладання яких вони забезпечують 9. вивчити протягом 2024-2025 навчального року питання щодо доступності встановлення гучномовця або іншої системи сповіщень та оголошень щодо можливої небезпеки в корпусі №6 НУБіП України 10.- з січня 2025 року доносити у зручній формі інформацію до учасників освітнього процесу щодо результатів опитування та проведеними діями за результатами опитування.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ПРН сформовані у відповідності до вимог Стандарту. В частині визначення у ОП 2024 н.р. ЗК, СК та ПРН констатовано наявність всіх обов'язкових ЗК, СК та ПРН, а також запровадження ряду додаткових СК та ПРН (у ОП 2024 р.). Стандартом визначено 15СК, ОП містить 18 СК. Визначені у ОП СК від №1 до №15 ідентичні СК закріплені в Стандарті. СК16, 17 та 18 відображають фокус ОП та передбачають формування знань про ключові проблеми екологічного права та екологічної політики ЄС та України, а також здатності представляти інтереси мешканців сільських територіальних громад. Стандартом визначено 17 ПРН, ОП містить 19 ПРН. Визначені у ОП ПРН від №1 до №17 ідентичні ПРН закріплені в Стандарті. ПРН 18, 19 відображають фокус ОП та спрямована на формування відповідних навичок. ПРН 18 передбачає формування знань, умінь та навичок спрямованих на здійснення порівняльного аналізу еколого-правових норм України та ЄС та практичної участі у заходах з розробки екологічної політики. Його досягнення забезпечується ОК6 «Екологічна політика і право ЄС». Змісту робочої програми ОК6 підтверджує наявність відповідних тем та завдань. Також, студентам пропонується поглибити знання через вибіркові ОК (ВК4-ВК7). ПРН 19 передбачає формування знань, умінь та навичок спрямованих на надання правових послуг мешканцям сільських територій. Його досягнення забезпечується ОК8 «Правові основи сталого розвитку сільських територій». Зміст робочої програми ОК8 підтверджує наявність відповідних тем та завдань, які охоплюють різноманітні аспекти правового регулювання правовідносин у сільській місцевості. Також, студентам пропонується поглибити знання через вибіркові ОК (ВК2, ВК8, ВК19). Водночас, виникають зауваження, щодо досягнення ПРН 9, 14, 15 освітніми компонентами визначеними у матриці відповідності. ПРН 9 (використання сучасних технологій у сфері права) – закріплений за ОК 3 Філософія права, яка по суті не відповідає зазначеному ПРН. ПРН 15 – закріплений лише за ОК 9 «Практична підготовка», і не закріплений за жодним іншим ОК, який передбачає проведення лекцій чи практичних занять викладачами. ПРН 14 – не закріплений за жодним ОК В ході роботи з фокус групами ЕГ встановлено, що вищезазначені ПРН на практиці реалізуються в ОП. - ПРН9. Використовується робота з базами даних, спеціалізованими-вебсайтами, наявні дисципліни у яких вивчаються

основи захисту персональних даних та електронних послуг (ОК-7); - ПРН 15. Процесуальні функції органів чи посадових осіб, які наділені функціями державної влади вивчаються, згідно робочих програм, в межах окремих тем обов'язкових дисциплін: ОК7 (Тема 8, 15,19); ОК4 (Тема 8, 10); - ПРН 14 вміня обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування досягається в ході використання методик диспутів на семінарських заняттях та в ході проходження практики. Також ЕГ враховує, що всі СК (3,5,7,8,9,10,11) які згідно Стандарту забезпечують формування ПРН 14, закріплені в ОП за обов'язковими компонентами і можуть бути досягнуті в рамках ОП.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт для юристів (081 Право) відсутній. Рецензована ОП не передбачає присвоєння професійної кваліфікації, а надає лише академічну кваліфікацію «магістр права».

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Визначення мети та цілей ОП відповідає предметній області, а також узгоджується з вимогами стандарту та ст. ЗУ «Про вищу освіту». Метою ОП є підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у сфері права, які відповідно до цілей навчання будуть здатні до розв'язання складних задач та проблем у сфері правотворчості і правозастосування дослідницького та/або інноваційного характеру. Унікальність ОП, відповідно до її змісту полягає у поглибленому вивченні екологічного та природоресурсного права. Реалізація унікальності відбувається через закріплення в ОП додаткових СК (16-18) та ПРН (18-19), а також окремих ОК (6,8) які спрямовані на формування знань та навичок екологічного та природо ресурсного характеру. Водночас, інші заявлені особливості ОП особливості, зокрема «практична підготовка за фахом» у різноманітних структурах та розробка ОП на основі «студентоцентрованого підходу, який реалізується через індивідуалізацію освіти», не можуть вважатися особливістю оскільки безпосередньо впливають з вимог Стандарту та притаманні більшості ЗВО, що здійснюють підготовку магістрів у сфері права. Цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО визначеним у Статуті НУБіП, Програмі розвитку НУБіП на 2021-2025 рр (Голосіївська ініціатива 2025) <https://nubip.edu.ua/node/3980> У «Програмі розвитку НУБіП на 2021-2025 рр» ЗВО визначає метою своєї діяльності підготовку висококваліфікованих фахівців європейського і світового рівня у першу чергу для органів влади, сільського господарства та пов'язаних з ним суміжних галузей економіки та сфер суспільного життя. Серед стратегічних завдань ЗВО посилення позицій Університету як центру освітньої і наукової політики в аграрному секторі, охороні навколишнього середовища, інтернаціоналізація освітнього процесу, підвищення якості освітнього процесу зокрема через активне залучення роботодавців, розвиток магістратури з посиленням акценту на відкриття магістратур фахово-галузевої орієнтованості. Зазначені цілі та мета цілком узгоджується з змістом ОП «Право», оскільки вона: 1) спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців; 2) має у своєму складі ОК, які повинні сприяти інтернаціоналізації освітнього процесу, зокрема через поглиблене вивчення іноземної мови (ОК1), а також значну кількість вибіркових дисциплін з проблем міжнародного та європейського права (ВК4-7, ВК 10-17); 3) зміст ОП має природоресурсну та екологічну спрямованість, що відповідає вимогам фахово-галузевої орієнтованості та повністю узгоджується з профілізацією ЗВО.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

За результатами проведених зустрічей зі стейкхолдерами ЕГ приходять до наступних висновків: 1. Залучення роботодавців до формування та корегування ОП слід вважати підтвердженням, про що свідчать наступні факти - наявні рецензії ОП від роботодавців (В.Уркевич, А. Брінцов, Л.Шемелинець, Л.Антошук). Присутній на зустрічі з роботодавцями А.Брінцов підтвердив рецензування ОП. Водночас, ЕГ відзначає, що три з чотирьох наявних рецензій мають описовий характер і лише констатують зміст ОП не надаючи жодних рекомендацій. - роботодавці та студенти включені до робочої групи з питань розробки ОП (арбітражний керуючий Б. Яринко, студентка А.Гіптенко); - наявні анкети опитувань роботодавців, здобувачів ВО, випускників щодо ОП (<https://nubip.edu.ua/node/142439>). У 2023 році в опитуванні взяло участь 18 осіб, в 2024 – 12 осіб. Під час зустрічей випускники 2018-2022 рр. О.Кухар, А.Крамар, В.Франчук підтвердили участь в анкетуванні. Водночас, на зустрічі з роботодавцями лише Л.Антошук підтвердила участь в анкетуванні. - шляхом регулярних зустрічей з роботодавцями на яких здійснюються обговорення ОП. В ЗВО функціонує Рада Роботодавців, до складу якої входять роботодавці-юристи, а також окрема Рада роботодавців юридичного факультету НУБіП, які долучаються до обговорення ОП. На сайті ЗВО розміщено фотозвіти про засідання Ради роботодавців у 2021-2024рр (<https://nubip.edu.ua/node/103283>; <https://nubip.edu.ua/node/124500>) та протоколи засідань (<https://nubip.edu.ua/node/99835>). Факт спілкування підтверджено роботодавцями. - в ході неформального спілкування. Під час зустрічі з роботодавцями та випускниками більшість присутніх на зустрічі підтвердили регулярний характер неформальних контактів. Так, випускниця А.Крамар навила приклад обговорення змісту обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів з викладачем Гафуровою О.В Випускниця ОП відзначила, що останні 2 роки їй телефонують з ЗВО і запитують її думку щодо ОП. 2. Факти, що свідчать про врахування пропозицій: - за пропозицій стейкхолдерів було проведено

перегляд обов'язкових та вибіркового ОК. За результатами перегляду включені додаткові обов'язкові ОК «Антикорупція та доброчесність» та вибіркового ОК «Теорія та практика нормопроєктування». За пропозицією здобувачів ВО частина практика відбувається на базі юридичної коїніки - за пропозицію А.Брінцов передбачається проведення практики у Вищому Антикорупційному суді Водночас, ЕГ відзначає, що пропозиції А.Брінцова та студентів висловлені в ході опитування щодо запровадження дисциплін «Військове право» або відповідного аналогу не було реалізована – дисципліни з подбною назвою відсутні у переліку компонентів ОП.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета ОП відповідає тенденціям розвитку юридичної спеціальності, у тому числі визначеної проектом «Концепції розвитку юридичної освіти». В ній передбачено: - необхідність практичної підготовки фахівців юристів, формування навичок необхідних для розв'язання «складних задач у сфері правотворчості та правозастосування»; - необхідність поглибленого вивчення іноземних мов – в ОП передбачено обов'язковий ОК обсягом 4 кредити ЄКТС Іноземна мова професійного спрямування; - поглиблене використання практики ЄСПЛ у освітньому процесі та порівняльному аналізі національного та європейського законодавства. Відповідні теми наявні у робочих програмах ОК, зокрема ОК «Договірне право» та ОК «Екологічна політика і право ЄС». ПРН визначені відповідно до розробленого Стандарту ВО для спеціальності 081 «Право», ОС «Магістр» Таким чином, ОП включає розвиток ключових компетентностей, зокрема знання принципів міжнародного права, практики Європейського суду з прав людини, а також високий рівень володіння іноземною мовою – саме ці навички є пріоритетними для сучасного ринку праці, де значна увага приділяється правникам із знанням іноземного права та здатністю працювати в міжнародному правовому полі. Аналіз тенденцій розвитку спеціальності проводився завдяки діяльності Ради роботодавців факультету, яка регулярно розглядає вимоги ринку праці, а також діяльності спеціального відділу, що відслідковує порядок працевлаштування випускників та складає списки з зазначенням місця роботи. Це дозволяє враховувати актуальні потреби провідних стейкхолдерів та адаптувати ОП до цих Регіональний контекст також відіграє ключову роль у формуванні цілей ОП, оскільки Київський регіон є центром зосередження основних органів державної влади, що створює додаткові можливості для інтеграції знань та досвіду правозастосування на найвищому рівні. У формуванні ПРН враховано, що викладачі факультету, як-от проф. Ермоленко В.М. та проф. Яра О.С., є членами науково-консультативних органів при державних інституціях, зокрема Верховній Раді України та Верховному Суді, що забезпечує актуальність навчальної програми відповідно до державних пріоритетів. . Врахування вітчизняного та зарубіжного досвіду при визначенні цілей та мети ОП здійснюється через аналіз ОП вузів, обмін думками в кодї формальних та неформальних зустрічей Був врахований досвід провідних українських ЗВО – таких, як КНУ імені Тараса Шевченка, НЮУ імені Ярослава Мудрого та НаУКМА. Викладачі ЗВО мають постійні контакти з представниками цих вузів – робота в атестаційних комісіях, наукові заходи тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Наявність чітко визначеного особливого фокусу ОП. Наявність додаткових ПРН та СК, які реально відбивають заявлений фокус ОП. Наявність інституцій, що забезпечують постійне залучення стейкхолдерів до обговорення ОП (Рада роботодавців). ОП загалом відповідає Критерію 1, з невеликими, які не є суттєвими. ОП відповідає вимогам підкритеріїв 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 повністю. Частково відповідає вимогам підкритерію 1.1. з невеликими, що не є суттєвими, оскільки зміст ОП, набір СК, ПРН та ОП відповідають вимогами Стандарту для другого (магістерського) рівня і в сукупності дозволяють реалізувати закріплену у Стандарті мету Несуттєві невеликі: 1. Підкритерій 1.1 У матриці забезпечення ПРН відповідними освітніми компонентами (п.5 ОП) за ПРН 14 не закріпленого жодного освітнього компонента. ПРН 9 закріплений за освітнім компонентом, який по суті не відповідає зазначеному ПРН (ОК3), ПРН 15 – закріплений лише за ОК 9 «Практична підготовка», і не закріплений за жодним іншим ОК. . ЕГ вважає цей недолік несуттєвим, оскільки за результатами аналізу робочих програм, огляду матеріально-технічної бази, спілкування з фокус-групами – студентами, викладачами, приходять до висновку, що всі визначені ПРН реалізуються в рамках освітньої програми, що дозволяє вважати заповнення Матрицею забезпечення ПРН (п.5 ОП) формальною помилкою, а не змістовим недоліком. Таким чином, оцінюючи наведені недоліки системно та з урахуванням їх можливості вплинути на якість освітніх послуг, слід визнати, що недоліки за підкритерієм 1.1. суттєво не впливають на якість освітніх послуг і можуть бути усунуті у достатньо короткий термін (до початку нового навчального року). Через наявність несуттєвих недоліків у ОП експертна група оцінює відповідність 1 критерію за рівнем В

Недоліки

У Матриці забезпечення ПРН відповідними освітніми компонентами (п.5 ОП) допущені помилки при визначенні ПРН та ОК.

Рекомендації

Гаранту ОП разом з проектною групою до початку навчального року 2024/2025 оновити Матрицю забезпечення ПРН відповідними освітніми компонентами (п.5 ОП) з урахуванням вимог стандарту та реалістичним досягненням відповідних СК та ПРН у межах ОК.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам визначеним ч. 5 статті 5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня спеціальності 081 Право від 20.07.2022 р.(Далі – Стандарт). Обсяг ОК, спрямованих на забезпечення ПРН визначений Стандартом мінімум 50%, тобто не менше 45 кредитів ЄКТС. ОП відповідає цьому показникові – обсяг обов'язкових ОК спрямованих на забезпечення ПРН становить 49 кредитів ЄКТС. На дисципліни за вибором здобувачі вищої освіти у ОП відводиться 32 кредити ЄКТС, що відповідає мінімальному показнику визначену ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» у 9 кредитів ЄКТС ($90 \cdot 0,1 = 9$), оскільки спеціальність право віднесена до регульованих спеціальностей. На проходження практики (ОК 9) виділено 20 кредитів ЄКТС, що спів розмірно з мінімальним показником визначеним Стандартом – 20 кредитів ЄКТС. Одиниця вимірювання навчального навантаження здобувача вищої освіти визначений ЗВО у п.3.4. «Положення про організацію освітнього процесу» відповідає встановленій у п.14., ч.1., ст. 1 ЗУ «Про вищу освіту» нормі – обсяг одного кредиту ECTS становить 30 годин. Одиниця вимірювання практики у ЗВО визначена 1-2 кредити ЄКТС на тиждень п.4.2. «Положення про організацію освітнього процесу». Обсяг практики відповідно до навчального плану ОП становить 10 тижнів, що відповідає визначеним у ОП обсягу ОК 9 «Практична підготовка» - 20 кредитів ЄКТС ($10 \cdot 2 = 20$). Обсяг навчальних дисциплін становить 4, 5, 6 кредитів ЄКТС, їх максимальна кількість на рік не перевищує 16, що відповідає рекомендаціям викладеним МОН України у листі «Про Методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах» від 26.02.2010 N 1/9-119. В окремих випадках наявні розходження з вимогами встановленими законодавством та нормативними документами ЗВО. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання повинно становить 60 кредитів ЄКТС, (п.14., ч.1., ст. 1 ЗУ «Про вищу освіту», п.1.9. Положення про підготовку магістрів НУБІП» (<https://bit.ly/4okIigD>). Натомість, в схемі та навчальним планом ОП передбачено розподіл 66 кредитів 1 рік навчання, 24 кредити – 2-й рік. При визначенні аудиторних годин в окремих випадках недоотримано вимоги, щодо мінімального розміру аудиторного навантаження визначені п.14., ст. 1 ЗУ «Про вищу освіту» - не менше 8 годин на 1 кредит ЄКТС для другого (магістерського) рівня. Натомість, ВКУ 1 та ВКУ 2 мають обсяг 4 кредити ЄКТС, однак усього лише 30 аудиторних годин при необхідному мінімумі 32 ($8 \cdot 4 = 32$).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОП має чітку структуру щодо визначення часу та змісту навчання. Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності, вимогам, що висуваються для магістерського рівня, а більшість освітніх компонентів складають логічну взаємопов'язану систему, яка дозволяє загалом досягнути поставлених результатів навчання. Визначена в ОП структурно-логічна схема викладання дисциплін відповідає наданому плану і не містить принципових заперечень. Обов'язкові освітні компоненти віднесені на 1-2 семестр; вибіркові освітні компоненти – на 3 семестр, що дає можливість провести ознайомлення з силабусом та здійснити процедуру вибору. Водночас, ЕГ вважає за необхідне звернути увагу на ряд моментів: 1. ОК 9 «Практична підготовка» об'єднує в собі дві різні за змістом види практик «Клінічну практику» та «Виробнич практику» у 2 семестрі. Відповідно до наданих робочих програм «Клінічна» є навчальною практикою, натомість «Виробнича» віднесена до іншого виду – виробничої практики. 2. В ОП заявлена унікальність, яка реалізується через наявність додаткових СК та ПРН, що забезпечуються ОК екологічного та природоресурсного спрямування. Водночас, аналіз ОП виявляє наявність ОК, які не є ключовими у аспекті визначеного фокусу ОП та лише частково сприяють досягненню поставленої мети. Зокрема, це ОК 2 «Демократія від теорії до практики», ОК 3 «Філософія права», ОК 4 «Антикорупція та добросовісність». Натомість ОК, що більшою мірою відповідають заявленими ПРН магістерського рівня винесені у вибіркові, зокрема: ВК 22 «Сучасні аспекти кримінального права», ВК 6 «Європейське кліматичне право», ВК 10 «Міжнародне екологічне

право», ВК 16 Право екологічної безпеки 3. Наявна диспропорційність у поділі семестрових форм контролю. У 1 семестрі - 3 іспити та 5 заліків; 2 семестр – 5 ісп., 2 зал. 2 диф. зал.; 3 семестр – 6 ісп. Це призводить до непропорційного розподілу між месерами навчальних дисциплін (36 кредитів у 2-му семестрі, 24 кредити – у 3-му семестрі), та перевантажені студентів у 3 семестрі значною кількістю іспитів – 3 ісп. у тиждень. 4.. Існують розходження між навчальним планом, ОП та графіком навчального процесу. Клінічна практика визначена у 1 семестрі, Виробнича – у 2-му, проте в графіку освітнього процесу вони закріплені за 2 семестром. 5. Під час зустрічі з адміністрацією ЗВО було відзначено, що в ході складання ЄДКІ у студентів виникли проблеми з дисциплінами міжнародно-правового спрямування. Водночас, аналіз ОП показує, що дисципліни міжнародно-правового блоку в основному представлені у вигляді вибіркового компонента, і не завжди обираються здобувачами. Відсутні у переліку обов'язкових та вибіркового ОК дисципліни з проблем міжнародного гуманітарного та міжнародного кримінального права, які є складовою програми ЄДКІ.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП включає обов'язкові освітні компоненти (ОК) які охоплюють всі ключові аспекти предметної області права та відповідають об'єкту вивчення визначеного Стандартом «права як соціального явища». Виключення частково становить ОК1 «Іноземна мова професійного спрямування», водночас її запровадження зумовлено: вимогами Стандарту (СК5,ПРН5), необхідністю формування мовленевих навичок та загальними тенденціями розвитку спеціальності. Каталог вибіркового компонента сформований з урахуванням предметної області. В ОП передбачено 26 вибіркового внутрішньогалузевих компонентів, що доповнюють ОК або деталізують їх. Також, наявні 2 вибіркового компоненти загальноуніверситетського циклу, які забезпечують можливості розвитку загальних компетентностей. . Освітні компоненти ОП відповідають теоретичним поняттям і концепціям права, необхідним для формування розуміння правових механізмів та принципів. Змістове наповнення більшості освітніх компонентів свідчить, що вони розкривають правові основні доктрини, цінності та принципи на яких базується творення права, його тлумачення та особливості застосування. Наприклад, ОК5 «Договірне право» формує знання про правові механізми регулювання цивільно-правових відносин. ОП націлена на засвоєння понять, необхідних для пояснення правових явищ та прогнозування їх наслідків. Зміст ОП відповідає методам та технологіям визначеним Стандартом. Зміст ОП включає компоненти, які навчають здобувачів методам і технологіям, потрібним для практичної правозастосовної діяльності, лекційні курси, семінари, самостійна робота носять проблемний характер, спрямовані на формування у здобувачів ВО навичок самостійної ідентифікації правової проблеми та вирішення її на основі принципів права. ОК7 знайомить студентів із правовими аспектами сучасних інформаційних технологій і кібербезпеки. ОК9 дозволяє здобувачам набути навички правового аналізу, підготовки юридичних документів та застосування правових норм у різних ситуаціях. Матеріально-технічна база ЗВО є відповідною змісту ОП Право. Дисципліни, що передбачають формування навичок необхідних для роботи у суді (ОК4, 5, 8.) забезпечені спеціалізованою аудиторією (судова зала) та юридичною клінікою. Визначені в ОП ПРН реалізуються в аудиторіях з мультимедійним та демонстраційним обладнанням. Для складання ЄДКІ наявні комп'ютерні класи з відповідним програмним забезпеченням. ЕГ відзначає перевантаженість ОП обов'язковими освітніми компонентами загального спрямування – цикл загальної підготовки становить 20 кредитів ЄКТС (22% від загального об'єму ОП) проти 29 кредитів ЄКТС циклу спеціальної фахової підготовки (за виключенням практики). Оскільки, згідно Стандарту першочерговим завданням є набуття здатності розв'язувати складні задачі та проблеми у сфері правотворчості і правозастосування, вбачається необхідним розширення переліку обов'язкових практикоорієнтованих компонентів, в першу чергу за рахунок скорочення вибіркового компонента загального циклу.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

У ОП з 2021 року закріплена модель вільного вибору навчальних дисциплін. Існує два блоки вибіркового компонента: загальноуніверситетський – спрямований на формування загальних компетентностей (обираються 2 дисципліни по 4 кредити ЄКТС) та внутрішньогалузевий - поглиблення спеціальних компетентностей (обираються 6 дисципліни по 4 кредити ЄКТС). Загальний обсяг вибіркового компонента становить 30 кредитів ЄКТС (30% від загальної кількості), що суттєво перевищує мінімальну норму визначену ЗУ «Про вищу освіту» (10%). З пояснення розробників ОП такий відсоток дає можливість обрати здобувачам більш широке коло дисциплін, які представлені кафедрами. Здобувачі та випускники ОП в ході інтерв'ювання позитивно оцінили практику значної кількості вибіркового компонента. Вибір здійснюється на засадах альтернативності – здобувач має право обирати з відкритого списку дисциплін. Каталог загальноуніверситетських дисциплін на 2024-2025 рр. нараховував 119 позицій (<https://bit.ly/4e1NKIj>), внутрішньогалузевих – 26 позицій (<https://nubip.edu.ua/node/152568>). Перелік дисциплін допущених до вибору визначаються кафедрами за результатами обговорень та з врахуванням пропозицій стейкхолдерів. Останнє обговорення відбулося в березні 2024 року (<https://nubip.edu.ua/node/143568>; <https://nubip.edu.ua/node/142915>). У 2024 році за пропозицією кафедри теорії держави і права додано два ВК: “Теорія та практика нормопроєктування”, “Тлумачення права: прикладні аспекти” (<https://nubip.edu.ua/node/143663>). Порядок вибору дисциплін регулюється окремим документом «Порядком» розміщеним на сайті (<https://bit.ly/3NPY6jY>). 1 етап - ознайомлення з переліком вибіркового компонента та навчальним забезпеченням. Для ознайомлення використовуються робочі програми та силабуси, які розміщені на сайті. Існує практика презентації кафедрами вибіркового ОК (<https://nubip.edu.ua/node/143568>) 2 етап – вибір дисциплін. З 2024 року вибір дисциплін здійснюється через особистий кабінет здобувача (<https://my.nubip.edu.ua>) На сайті ЗВО наявна

коротка інструкція з порядком вибору дисциплін (<https://nubip.edu.ua/node/1061/10>). 3. Етап – формування груп та повторний вибір дисциплін особами, які не змогли реалізувати вибір. В документах ЗВО відсутнє визначення мінімальної чисельності групи на вибірковій дисципліні. З пояснення адміністрації ЗВО вона становить 15 осіб. Зауважень від здобувачів ВО на процедуру вибору не надходило, під час зустрічей здобувачі продемонстрували обізнаність з процедурою вибору, підтвердили, що вибір був вільний, існували альтернативи вибору та повторний етап вибору. Аналіз обраних у попередні роки дисциплін (2021-2024) показує відсутність ідентичності щорічних списків, зміну набору вибірових компонентів, що підтверджує факт реальності вибору здобувачами.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка в рамках ОП Право відбувається за рахунок формування таких компетентностей як: ЗК 2,3,8 та СК 1, 5-8, 14-15, 18. Їх формування відбувається, як під час навчання в аудиторіях, так і під час проходження практики. Аудиторне формування практичних навичок відбувається через систему формальної та неформальної освіти. В ході навчання активно використовуються практичноорієнтовані методів навчання: розв'язання навчальних кейсів та диспути, які сприяють формуванню СК. Здобувачі ВО залучаються до різноманітних фахових тренінгів та майстер класів, які проводяться практикуючими юристами (<https://nubip.edu.ua/node/114714>), а також гуртків які сприяють поглибленню практичної підготовки. Так, на факультеті функціонує науковий гурток «MEDIATION» (<https://nubip.edu.ua/node/116757>) на засіданнях якого студенти навчаються досудовому порядку врегулювання спорів з використанням медіації та інших практик (<https://nubip.edu.ua/node/116762>). На базі ЗВО функціонує юридична клініка «Захист та справедливість», до роботи в яких залучені окремі здобувачі ОП, що було підтверджено в ході зустрічі керівником клініки. У ОП заявлено два види практик – клінічна (4 тижні) та виробнича (8 тижнів). Відповідно до нової ОП 2024 року передбачено послідовне проведення обох практик по завершенню 2 семестру. Визначений у навчальному плані розподіл практик на 1 та 2 семестри відповідав старій ОП. На ОП розроблено робочі програми практик, зміст яких свідчить, що вони спрямовані на формування та перевірку практичних навичок. Наявні методичні рекомендації щодо проходження виробничої практики (<https://bit.ly/4ffg2Aw>), які містять детальний перелік документів, що повинен опрацювати практикант та практичних дій, які він повинен здійснити в ході практики. Програмою практики передбачено обов'язкове виконання індивідуального завдання, що повинно містити проекти підготовлених документів, що забезпечує реалізацію СК14-15. Система оцінювання практики враховує якість виконання індивідуального завдання (20 б.) та оцінку бази практики (10 б.). В ході зустрічі роботодавці та випускники відзначили належний рівень практичної підготовки здобувачів ВО В умовах заявленого фокусу ОП на посилену практичну підготовку, постає питання щодо доцільності скорочення обсягу практики – з 30 (ОП 2023) до 20 кредитів (ОП 2024) – мінімуму встановленому Стандартом. Також, нелогічним виглядає відсутність спеціалізованих дисципліни, що мають поглиблену практичну орієнтацію або блоків завдань у робочих програмах спрямованих на формування практичних навичок. Рішення про розмежування клінічної та виробничої практики не є обґрунтованим, оскільки вони заявлені в рамках одного ОК9, відбуваються в одному семестрі, а студенти, як свідчить наказ на виробничу (клінічну) практику на 2023-2024 р., можуть проходити її не лише на базі юридичної клініки, а у будь-якій іншій установі. Методичні рекомендації охоплюють лише виробничу практику, щодо клінічної аналогічний документ не виявлено.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Зміст освітньо-професійної програми (ОПП) спрямований на розвиток соціальних навичок (soft skills) через ретельно сплановані освітні компоненти (ОК), що враховують сучасні вимоги до підготовки фахівців, здатних успішно функціонувати в різних професійних ситуаціях. ОП містить обов'язкові ОК, які спрямовані на розвиток, зокрема мовних навичок – ОК1 Іноземна мова професійного спрямування; критичне мислення, навички переконання та аргументації формуються через ОК 3 Філософія права. Зокрема, розвиток soft skills забезпечується через обов'язкові загальні компетентності, наприклад, ЗК4 (здатність до адаптації та дії в нових ситуаціях) і ЗК6 (здатність генерувати нові ідеї). Ці компетентності формуються через завдання та ситуаційні вправи, що стимулюють студентів проявляти гнучкість, креативність, адаптивність. Це дозволяє здобувачам краще орієнтуватися в непередбачуваних умовах, що важливо для сучасних спеціалістів. На зустрічі з НПП, викладач ВК «Проблеми права власності» розповів про практику методів мозкового штурму, розв'язання практичних навичок. Викладач ОК3 «Філософія права» розповів про методи правового аудіювання, дебати, симуляційні ігри. Такі методики сприяють розвитку логічного мислення, комунікативних навичок, роботи в команді, тайм-менеджменту. Здобувачі підтвердили застосування подібних методик. У неформальній освіті розвиток softskills відбувається через участь студентів у різноманітних проектах та заходах, що які проводяться ЗВО. На базі юридичного факультету діють різноманітні наукові гуртки (<https://nubip.edu.ua/node/1061/19>), студенти залучаються до науково-практичних конференцій та круглих столів, що дозволяє студентам розвивати навички публічних виступів, міжособистісного спілкування, а також вміння переконувати та захищати свою позицію (<https://nubip.edu.ua/node/115540>). Проводяться регулярні тренінги, які сприяють розвитку лідерських якостей та навичок роботи в команді. Так, у 2022-2024 рр. було проведено тренінг з медіації (<https://nubip.edu.ua/node/115415>) У ЗВО та на факультеті налагоджена практика інтелектуальних змагань та ділових ігор (<https://nubip.edu.ua/node/25733>, <https://nubip.edu.ua/node/154227>), які формують здатність до прийняття рішень, тайм-менеджмент та вміння працювати під тиском. Для курсової роботи з дисципліни «Екологічна політика і право ЄС» магістри мають змогу не лише розвивати екологічну грамотність, але й удосконалювати навички тайм-менеджменту та презентації. Процес створення курсової роботи передбачає вміння планувати власний час, що особливо важливо для самоорганізації, а підготовка та захист презентації підвищують навички публічних виступів.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг ОП та окремих ОК встановлений з урахуванням діючих у ЗВО локальних нормативних актів, зокрема: Положенням про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/48GnxOp>) та Положенням про підготовку магістрів (<https://bit.ly/4okIigD>) ЗВО визначає навантаження здобувачів на основі навчальних планів і робочих навчальних програм (НП), які затверджуються для кожної спеціальності. Зокрема, для магістрантів встановлені наступні нормативи навантаження - обсяг навантаження на студентів (60 кредитів ЄКТС на рік), - мінімальний обсяг навчальної дисципліни – 4 кредити ЄКТС, максимальна кількість дисциплін на навчальний рік – не більше 16. - максимальна кількість аудиторних годин на 1 кредит (30 годин) для магістра – 10 годин, мінімальна – 8 годин, максимальне тижневе аудиторне навантаження 18 г. на один тиждень; Аналіз ОП та навчальних планів дозволяє зробити висновок що загалом відповідають локальним актам ЗВО та наказам і рекомендаціям МОНУ. Водночас, ЕГ звертає увагу, що окремі норми Положення про організацію освітнього процесу НУБІП суперечать рекомендаціям МОН України визначеними у листі № 1/9-119 від 26.02.2010 (Методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах), а саме: - Передбачено збільшення тижневого навантаження до 24 г. на тиждень (п.19.7 Положення), натомість Методичні рекомендації закріплюють максимальне навантаження 18 г. на тиждень; - Мінімальна різниця між екзаменами у ЗВО становить 1 день (п.4.2. Положення), натомість Методичні рекомендації вимагають не менше 2/3 тижня на один екзамен. Щодо останнього положення, то ЕГ звертає увагу, на значну кількість екзаменів у навчальному плані ОП – 6 іспитів у 3 семестрі впродовж 2 тижнів. Водночас, під час зустрічей з фокус групами випускників, студентів, представників органів самоврядування всі опитані підтвердили, що подібне навантаження є звичним для них і не викликає заперечення. Встановлення обсягів ОК відбувається з урахуванням вимог локальних актів ЗВО та рекомендацій науково-педагогічних працівників. Зміни у навчальному плані та обсягах ОК обговорюються на кафедрі. Разом з тим, ЕГ звертає увагу, що на ОП наявний уніфікований підхід до розподілу аудиторної та позааудиторної роботи як для обов'язкових, так і вибіркового компонентів – однакова кількість лекційних, семінарських та поза аудиторної роботи. Це може свідчити про формальний характер такого розподілу, який не враховує внутрішній зміст дисципліни, її роль у формуванні фахових компетентностей та ПРН. ВО проводить систематичні опитування здобувачів для збору інформації про обсяг та інтенсивність навчального процесу. Опитування 2022 та 2024 р. не виявили суттєвих зауважень щодо рівня завантаженості студентів. Водночас, в ЗВО відсутні опитування, які б дозволили встановити ступінь задоволеності рівнем завантаження в рамках окремого ОК.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Навчання за дуальною освітою на ОП "Право" не передбачено

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Аналіз ОП дозволяє зробити висновок, збо вона спрямована на досягнення таких глобальних цілей сталого розвитку, як: якісна освіта; гендерна рівність; гідна праця і економічне зростання; сталий розвиток міст і громад; боротьба зі зміною клімату; захист екосистем суші; мир та справедливість; партнерство заради сталого розвитку. Також вона звернула увагу, що в університеті забезпечується рівноправний доступ до професійного навчання, відсутні будь-які гендерні і матеріальні розбіжності, забезпечується загальний доступ до якісної вищої освіти, гендерна рівність (жінки мають рівні права і можливості, відсутні будь-які прояви сексуального насильства та експлуатації). У ОП наявні відповідні загальні та спеціальні компетентності, програмні результати навчання та освітні компоненти, які в сукупності забезпечують набуття здобувачами ВО необхідних компетентностей. Зокрема: ціль 15 "захист та відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню" забезпечується обов'язковим ОК 6 Екологічна політика і право ЄС, рядом вибіркового компонентів: Європейське екологічне право, Право екологічної безпеки, Міжнародне екологічне право, Європейське кліматичне право. Заявлені цілі також відповідають додатково запровадженні в ОП СК16. Здатність до аналізу еколого-правових норм і інститутів ЄС та України та СК 17. Здатність оцінювати вплив екологічної політики країн ЄС на стан довкілля. Ціль 4 забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх реалізується через систему моніторингу якості вищої освіти у ЗВО та формуванню в рамках ОП високкваліфікованих фахівців,, що підтверджується випускниками ОП та роботодавцями.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Позитивними практиками виступає - наявність матеріально-технічної бази відповідної змісту ОП, насамперед спеціалізованої зали судових засідань. - перехід від блокової системи вибору навчальних дисциплін до системи вільного вибору дисциплін; - надання студентам широкої можливості вибору освітніх компонентів (майже 30%), понад встановлений законодавством мінімум; - залучення усіх кафедр факультету до формування вибіркової складової; - створення Каталогу вибірових дисциплін, що містить їх детальний опис, в електронній формі та розміщення його на сайті ЗВО; - використання під час вибору освітніх компонентів сучасних інформаційних технологій. ОП загалом відповідає Критерію 2, з недовіками, які не є суттєвими. ОП відповідає вимогам підкритеріїв 2.1, 2.4, 2.5, 2.6, 2.8, 2.9 повністю. Частково відповідає вимогам підкритерію 2.2., 2.3., 2.7 з недовіками, що не є суттєвими. Несуттєві недоліки: 1. Підкритерій 2.2. Наявний диспропорційний розподіл навчальних дисциплін. ЕГ вважає можливим визнати недолік несуттєвим, зважаючи на відсутність зауважень зі сторони здобувачів ВО. Віднесення міжнародно-правових дисциплін до вибіркового циклу є правом авторів ОП, оскільки необхідні ПРН та ЗК забезпечуються через наявні обов'язкові ОК. 2. Підкритерій 2.3. Наявність значного обсягу дисциплін загального циклу підготовки є слабкою стороною, а не суттєвим недоліком, оскільки ОП дозволяє реалізувати всі заявлені ЗК та ПРН і відсутні розходження з іншими вимогами Стандарту. 4. Підкритерій 2.7. При розподілі аудиторних та самостійних годин в межах ОК домінує уніфікований, формальний, підхід до визначення кількості лекційних, семінарських годин та годин самостійної роботи. Такий підхід не дозволяє врахувати внутрішній зміст дисципліни, її роль у формуванні СК та ПРН. У формах аудиторної роботи лекційні заняття переважають над семінарськими (практичними), що не відповідає завданням підготовки магістрів, зокрема в частині формування практичних навичок. Це не є суттєвим недоліком, оскільки формалізований підхід до розподілу лише опосередковано може вплинути на якість освітніх послуг. Крім того, навчальні плани проходять затвердження на рівні кафедр, що дає змогу викладачам в разі необхідності переглянути існуючий розподіл. Таким чином, оцінюючи наведені недоліки системно та з урахуванням їх можливості вплинути на якість освітніх послуг, слід визнати, що недоліки за підкритеріями 2.2., 2.3., 2.7 суттєво не впливають на якість освітніх послуг і можуть бути усунуті у достатньо короткий термін (до початку нового навчального року). Через наявність несуттєвих недоліків у ОП експертна група оцінює відповідність 2 критерію за рівнем В.

Недоліки

Слабкими сторонами є: - диспропорційний розподіл навчальних дисциплін між семестрами, що призводить до перевантаження студентів в 3 семестрі (6 екзаменів); - зменшення обсягів практики в умовах заявленого "практикоорієнтованого" фокусу ОП та розподіл її на два окремі види в межах одного освітнього компоненту, без суттєвих змістових відмінностей; - при розподілі аудиторних та самостійних годин в межах ОК домінує уніфікований, формальний, підхід до визначення кількості лекційних, семінарських годин та годин самостійної роботи; - перевантаженість ОП освітніми компонентами загального спрямування, відведення на цикл загальної підготовки 20 кредитів ЄКТС (22% від загального обсягу). - адміністрація ЗВО звертала увагу на важливості посилення підготовки з міжнародного права для успішного проходження ЄДКІ, натомість у ОП недостатньо представлені дисципліни міжнародно-правового блоку, в основному у вигляді вибірових компонентів; - наявна практика збору інформації про рівень завантаженості студента не дозволяє визначити ступінь фактичною завантаження в рамках окремого ОК.

Рекомендації

Пропозиції Гаранту ОП, проектній групі та завідувачам кафедр до початку затвердження нової ОП та навчального плану на 2024/2025 здійснити обговорення з викладачами та студентами ОП - доцільності зменшення кількості екзаменів на семестр; - доцільності збереження двох окремих практик в межах одного ОС та визначення її обсягів - змістового наповнення та обсягів обов'язкових та вибірових ОК в межах загального та професійного циклів; - розподілу годин в межах окремих ОК на різні форми аудиторних робіт (лекційні та семінарські) - обсягів самостійної роботи з метою їх більшої збалансованості, та внести зміни до робочих програм ОК. Гаранту ОП та кафедрі міжнародного права та порівняльного правознавства розглянути питання про включення обов'язкових чи вибірових ОК або відповідних модулів, які забезпечували формування знань студентів у сфері міжнародного гуманітарного та міжнародного кримінального права. За результатами обговорення, а також спираючись на досвід інших ЗВО внести зміни до ОП та навчального плану на 2024-2025 н.р.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз: Правила прийому на навчання в НУБіП України викладено на офіційному сайті Університету https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u438/pp_nubip_ukrayini_27.09.2024.pdf Їх зміст викладено послідовно, системно та зрозуміло. Дискримінаційних положень в тексті не виявлено. У Розділі VIII. Спеціальні умови участі у вступній кампанії викладено спеціальні умови участі в конкурсному відборі на навчання для здобуття вищої освіти, а також спеціальні умови вступу на навчання за державним замовленням. Правила прийому містять вичерпний перелік категорій осіб, які можуть користуватися спеціальними умовами на здобуття вищої освіти. Також Правила прийому регламентують у Розділі XIV особливості прийому на навчання до закладів вищої освіти іноземців та осіб без громадянства. Перелік вступних випробувань для здобуття освітнього ступеня “Магістр” за спеціальністю 081 “Право” у формі ЄВІ та ЄФВВ (предметний тест з права та міжнародного права) викладено у Додатку 4 Правил вступу на навчання в НУБіП України. У Приймальній комісії НУБіП України працює Центр консультативної підтримки вступників <https://nubip.edu.ua/node/112327> Інформування щодо реалізації вступної кампанії також здійснюється за допомогою спеціально створеного каналу в телеграм <https://t.me/s/vstupnubip>

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Факти, докази та їх аналіз: Факти, докази та їх аналіз: Правила прийому на навчання в НУБіП України враховують особливості самої ОП та щорічно розроблюються Приймальною комісією НУБіП України. У Розділі I Правил передбачено, що для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 081 “Право” здійснюється прийом на навчання на основі НРК6 осіб, які здобули освіту зі спеціальностей 081 “Право” або 293 “Міжнародне право”. Щодо джерел фінансування, у Розділі III Правил встановлено, що прийом на навчання вступників за спеціальностями 081 “Право” за державним замовленням для здобуття ступеня магістра за заочною формою здобуття освіти не проводиться. Використання широкого конкурсу при адресному розміщенні місць державного замовлення для здобуття ступеня магістра зі спеціальності галузі знань 08 “Право” у Правилах зафіксовано. Конкурсний відбір на навчання для здобуття ступеня магістра 08 “Право” здійснюється на основі НРК6 та НРК7. Правилами встановлено, що тестові завдання ЄФВВ укладаються відповідно до Програми предметного тесту єдиного фахового вступного випробування для вступу на спеціальності 081 “Право” та 293 “Міжнародне право”, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03 лютого 2022 року № 107, які обов’язково оприлюднюються на вебсайті НУБіП України https://nubip.edu.ua/sites/default/files/ilovepdf_merged_62.pdf

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Факти, докази та їх аналіз: В НУБіП України реалізується інституційна політика щодо забезпечення міжнародної та внутрішньої академічної мобільності учасників освітнього процесу (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/32._polozh_akademichnu_mobilnist_studentiv_aspirantiv.pdf). Так, Положення у п. 1.2. визначає, що академічна мобільність передбачає участь студентів і аспірантів Університету у навчальному процесі (в Україні або за кордоном), проходження навчальної або виробничої практики, проведення наукових досліджень з можливістю пере зарахування в установленому порядку освоєних навчальних дисциплін, практик тощо. Порядок визнання та перерахування результатів навчання студента чи аспіранта в Університеті передбачений у Розділі VI Положення. Відповідно до пункту 6.5 Положення, академічна різниця нормативних та вибіркового навчальних дисциплін за індивідуальним навчальним планом студента (аспіранта) визначається Університетом, але не повинна перевищувати 10 навчальних дисциплін. З метою забезпечення прав здобувачів вищої освіти із закладів вищої освіти, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях або зруйнованих внаслідок проведення бойових дій під час війни на території України в НУБіП України розроблено політику внутрішньої академічної мобільності для зазначених студентів у Тимчасовому порядку реалізації прав на внутрішню академічну мобільність у НУБіП України здобувачів вищої освіти із закладів вищої освіти, які розташовані на тимчасово окупованих територіях або зруйнованих у результаті ведення воєнних дій на території України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/nakaz_no_419_vid_24.06.2022_r.pdf). Інформування здобувачів щодо можливостей академічної мобільності висвітлюється на вебсайті Університету у вкладці “Міжнародна діяльність” (<https://nubip.edu.ua/node/4248>). Фактів застосування визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти під час академічної мобільності, в межах ОП не було. В НУБіП України встановлено порядок визнання результатів навчання, відповідно до Положення про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти в НУБіП (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u187/polozhennya_pro_viznannya_rezultativ_navchannya.pdf), який застосовується у випадках переведення здобувачів з інших навчальних закладів або поновленні; брали участь у академічній мобільності або є студентами зарубіжних університетів та зараховані на навчання до НУБіП. Також в НУБіП України діють міжнародні магістерські програми з можливістю отримати “подвійний диплом” університету-партнера та НУБіП України. В межах магістерської програми “Право” університетів-партнерів не виявлено.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Факти, докази та їх аналіз: В НУБіП України визначено політику щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Так, відповідно до Порядку визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/poryadok_pro_neformalnu_osvitu_ostatochniy.pdf), визнання результатів навчання (перезарахування дисципліни навчального плану (її частини), форм її атестації (екзамен, залік) проводиться за наявності вичерпних умов, які передбачені у п. 1.8, за передбаченою у п. 1.9 процедурою. Інформування здобувачів відбувається безпосередньо через вебсайт Університету (наприклад, “Освітня діяльність” – “Положення” <https://nubip.edu.ua/node/12654>; “Вступнику” – “Навчання та практики за кордоном” <https://nubip.edu.ua/node/13124>), шляхом співробітництва студентського активу з керівництвом Університету (наприклад, зустрічі старост з ректором <https://nubip.edu.ua/node/102620>), а також, як було виявлено у ході зустрічей з учасниками освітнього процесу НУБіП України, безпосередньо науково-педагогічними працівниками під час пар. Підтвердженням реалізації заявлених процедур в Університеті щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є перезарахування здобувачкам В. Момоток та І. Сивко теми “Філософсько-правова антропологія” в рамках освітньої компоненти “Філософія права” які пройшли навчання в онлайн-школі “Міграційне право Європейського Союзу” (СумДУ, освітній проєкт з науковою складовою “101098859-EU4Migration-ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH-UA-IBA / ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH “Міграційна політика та право ЄС у контексті цілей сталого розвитку” напряму “Жан Моне” програми Еразмус+) <https://nubip.edu.ua/node/148904>

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Правила прийому на навчання за ОП викладено послідовно, системно, зрозуміло та не містять дискримінаційних положень/ Правила прийому на навчання та інституційна політика доступу до ОП загалом відповідають визначеному критерію, часткова відсутність академічної мобільності відображає специфіку організації навчання за спеціальністю 081 Право та не становить суттєвих недоліків і не перешкоджає досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання здобувачами вищої освіти за ОП/

Недоліки

Недоліки: позитивним є інформування безпосередньо науково-педагогічними працівниками під час пар здобувачів щодо можливості визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, а також отриманих у неформальній освіті, в той же час, закріплення такої можливості у робочих програмах навчальних дисциплін освітніх компонентів ОП відсутнє, оскільки, відповідно до Положення про робочу програму навчальної дисципліни та її силабус у НУБіП України, розділ (або підрозділ) з такою інформацією не передбачено Рекомендації: - опрацювати до початку 2025-2025 навчального року питання щодо можливості відображення у робочих програмах визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності, а також у неформальній освіті, попередньо здійнивши перегляд та внесення необхідних змін до Положення про робочу програму навчальної дисципліни та її силабус у НУБіП України; - вивчити до початку подачі заяв на вступ в межах вступної кампанії 2025 року можливість щодо застосування дистанційної подачі документів для виконання умов для зарахування та укладення договору (контракту) про навчання; - провести до початку 2025-2025 навчального року аналіз доступності для здобувачів ОП програм академічної мобільності та / або магістерських програм з можливістю отримати “подвійний диплом”.

Рекомендації

Рекомендації: - опрацювати до початку 2025-2025 навчального року питання щодо відображення у робочих програмах можливості визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності, а також у неформальній освіті; - вивчити до початку подачі заяв на вступ в межах вступної кампанії 2025 року можливість щодо застосування дистанційної подачі документів для виконання умов для зарахування та укладення договору (контракту) про навчання; - провести до початку 2025-2025 навчального року аналіз доступності для здобувачів ОП програм академічної мобільності та / або магістерських програм з можливістю отримати “подвійний диплом”

Рівень відповідності Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання на ОП допомагають досягнути ПРН ОП, ґрунтуються на принципах студентоцентризму та академічної свободи та регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в НУБіП України (<http://qms.nubip.edu.ua/wp-content/uploads/2024/08/СУ-СМЯ-НУБіП-України-7.5-021-007.pdf>). Так, освітній процес відбувається у таких формах: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи. Основними видами навчальних занять є: лекції, лабораторні, практичні, семінарські, індивідуальні заняття; групові та індивідуальні консультації. ЕГ було встановлено, що на ОП надається перевага усному викладу матеріалу та діалогу з аудиторією; методам дискусії, обговоренню, діловій грі, кейс-методам. Науково-педагогічні працівники мають повну академічну свободу у виборі методів навчання, які вважають найбільш ефективними для досягнення програмних результатів навчання за освітньою компонентою, яку вони забезпечують. Вибрані методи навчання відображаються у робочих програмах освітніх компонент. Академічна свобода та студентоцентричний підхід надають здобувачам можливість самостійно обирати теми курсових та індивідуальних робіт, обирати вибіркові ОК (36 % від загального обсягу кредитів), а також місце проходження практики. Крім того, здобувачі можуть впливати на організацію та якість освітнього процесу через своїх представників у вченій раді університету і факультету, через органи студентського самоврядування та на індивідуальних консультаціях з НПП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Викладачі ознайомлюють студентів з цілями, змістом та очікуваними результатами навчання за кожною освітньою компонентою як усно, так і в письмовій формі через силабуси, навчальні посібники, методичні рекомендації або в електронному форматі. Підсумкові форми контролю (іспити та заліки), зазначені в графіку організації освітнього процесу та розкладі заліково-екзаменаційних сесій (<https://nubip.edu.ua/node/23920>). Силабуси та робочі програми, що містять розширену інформацію про ОК, розміщено на сайті Університету. Також здобувачам освіти доступний портал для е-наукових конференцій (<http://econference.nubip.edu.ua/>) та платформа для електронних журналів (<http://journals.nubip.edu.ua/>) через єдине освітнє середовище університету. Система оцінювання навчальних досягнень студентів закріплена положеннями. Водночас, ЕГ звертає увагу на необхідність удосконалення робочих програм навчальних дисциплін з метою більш повного інформування здобувачів ВО. В робочих програмах наявна лише тематика самостійної роботи здобувачів ВО з визначеними годинами, однак не визначено, які форми самостійної роботи передбачено для цих тем, яка система оцінювання буде застосована для цих форм робіт.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень здійснюється шляхом залучення здобувачів до участі в у конференціях, круглих столах, засіданнях наукових гуртків, панельних дискусіях. Так, на юридичному факультеті функціонують наукові гуртки (<https://nubip.edu.ua/node/1433/6>; <https://nubip.edu.ua/node/1334/7>; <https://nubip.edu.ua/node/6754/5>; <https://nubip.edu.ua/node/4059/7>), а також Юридична клініка НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/29088>). Крім того, здобувачі залучаються до виконання держбюджетних науково-дослідних тематик юридичного факультету («Організаційно-правові засади сталого розвитку об'єднаних територіальних громад» (№ 0119U100830), «Удосконалення податкового законодавства в аграрному секторі економіки України як чинник продовольчої безпеки» (№ 0121U109958), «Розробка концепції законодавства про право інтелектуальної власності щодо забезпечення біологічної та харчової безпеки» (№ 0121U110105), «Розробка концепції правового забезпечення екологічної безпеки України органами публічної влади та місцевого самоврядування в контексті євроінтеграції» (№ 0120U102188)). У ЗВО забезпечується участь студентів у діяльності Спільки молодих вчених НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/3530>) і Ради молодих вчених юридичного факультету (<https://nubip.edu.ua/node/102912>). Результати наукової діяльності студентів поширюються на сайті ЗВО (<https://nubip.edu.ua/node/1433/5>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Навчально-професорський персонал регулярно оновлює зміст освітніх компонентів на основі новітніх наукових досягнень та актуальних практик. Це оновлення здійснюється завдяки участі в науково-практичних заходах, таких як всеукраїнські та міжнародні конференції, круглі столи, панельні дискусії, а також через підвищення кваліфікації,

стажування за кордоном та публікації у виданнях, що індексуються в Scopus та Web of Science (nubip.edu.ua/node/39060), або у спеціалізованих українських виданнях (environmentalscience.com.ua) тощо. Для обговорення освітньо-професійних програм постійно залучаються представники академічної спільноти, стейкхолдери, юристи-практики та учасники освітнього процесу. Так, курс «Демократія: від теорії до практики» введено в освітню програму 2024 року завдяки співпраці НУБіП України та Міжнародної фундації виборчих систем (IFES), що включає тренінги, які проходила викладачка В. Качур (<https://docs.google.com/document/d/17SZQhL6NDNkowb7mYNddtt9NWa-dvr-/edit#heading=h.gjdgxs>). Крім того, сучасні практики використовуються і при викладанні таких дисциплін, як: Договірне право, Захист права інтелектуальної власності на сорти рослин, Аграрне право зарубіжних країн, Антикорупція та доброчесність, Міжнародне економічне право, Філософія права.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

НУБіП України у межах інтеграційної діяльності були реалізовано наступні проекти: програма подвійних дипломів (<https://nubip.edu.ua/node/31610>); участь у програмі ERASMUS+, зокрема KA1 академічна мобільність (<https://nubip.edu.ua/node/53831>) та KA 2 проекти співпраці: TOPAS, Jean Monnet (<https://nubip.edu.ua/node/53832>); спільні міжнародні проекти за програмою TEMPUS (<https://nubip.edu.ua/node/3467>); QANTUS – Qualifications Framework for Environmental Science of Ukrainian Universities – «Рамка кваліфікацій в галузі наук про навколишнє середовище для українських університетів» (<https://nubip.edu.ua/qantus>); виробничі практики за кордоном; а також Міжнародні проекти і програми ERASMUS + (<https://nubip-erasmus.com/>). Крім того, ЗВО співпрацює з багатьма державами (<https://nubip.edu.ua/inter/partners>), що забезпечує інтернаціоналізацію діяльності Університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Навчання та викладання за освітньою програмою загалом відповідають вимогам Критерію 4. Студенти активно залучаються до наукової діяльності, готують тези доповідей, беруть участь у наукових заходах, конкурсах та конференціях. Проте у РПНД відсутні актуальні публікації викладачів. Через відсутність зразкового або інноваційного підходу за Критерієм 4, а також враховуючи виявлені слабкі сторони, програму оцінено на рівні В. Сильною стороною ОП є міжнародна діяльність ЗВО, участь викладачів у закордонних заходах та вивчення іноземного досвіду. Позитивною практикою є поєднання навчання та дослідницької діяльності в рамках освітньої програми, що забезпечується завдяки активній участі студентів у наукових гуртках, конференціях, залученню здобувачів до виконання держбюджетних науково-дослідних тематик юридичного факультету.

Недоліки

Відсутність деталізованої системи та критеріїв оцінювання форм самостійної роботи здобувачів ВО у робочих програмах навчальних дисциплін. Хоча на рівні освітніх компонентів забезпечено належне поєднання навчання та дослідницької діяльності, у робочих програмах навчальних дисциплін (РПНД) відсутні актуальні посилання на публікації викладачів у періодичних виданнях, що відповідають змісту дисциплін. Більшість освітніх компонентів також не оновлені з урахуванням досвіду, набутого науково-педагогічними працівниками під час міжнародних стажувань.

Рекомендації

ЕГ рекомендує до початку 2-го навчального семестру НПП розробити та внести до робочих програм деталізовану інформацію про форми самостійної роботи студентів та систему їх оцінювання. Рекомендуємо додати до РПНД посилання на наукові статті викладачів, які відповідають змісту освітніх компонентів, і оновити їх зміст, використовуючи досвід, отриманий під час стажувань.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Організація контрольних заходів за ОП регламентується розділ 7 Положення про організацію освітнього процесу у НУБіП України (<http://qms.nubip.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/ЗСУ-СМЯ-НУБіП-України-7.5-021-007.pdf>). Експертна група визначила, що для оцінювання досягнення здобувачами результатів навчання за освітньою програмою використовуються поточний, проміжна та підсумкова (семестрова та випускна атестації) атестації. При поточному контролі оцінюванню підлягають системність роботи на практичних, лабораторних та семінарських заняттях, а також рівень підготовленості студентів до виконання конкретної роботи. Проміжна атестація має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачем навчального матеріалу з кожного змістовного модуля. Підсумкова атестація відбувається письмово за екзаменаційними білетами, які містять два теоретичні питання, десять тестових завдань, а також критерії оцінювання, загальною сумою 30 балів. Однією з найпоширеніших форм контролю в НУБіП України є тестування, яке проводиться через електронні навчальні курси (<https://elearn.nubip.edu.ua/>). Інструменти для створення контрольних матеріалів у межах ЕНК дозволяють розробляти завдання різної складності, а також тестові питання для самоперевірки. Водночас, ЕГ звертає увагу, що лише в окремих робочих програмах наявний детальний опис системи та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів ВО (ОК2 Демократія, ОК3 Філософія права), натомість в інших робочих програмах наведений загальний опис системи оцінювання. Також відсутня деталізована система оцінювання за самостійну роботу здобувачів ВО.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Атестація здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» проводиться у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту згідно з порядком, встановленим Кабінетом Міністрів України. У 2023 році ЄДКІ склали 148 здобувачів, з яких 137 успішно подолали цей іспит, що становить 93%. Крім того, щорічно проводиться підготовка здобувачів до складання ЄДКІ (<https://nubip.edu.ua/node/135706>; <https://nubip.edu.ua/node/98591>; <https://nubip.edu.ua/node/48622>;)

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У процесі онлайн-зустрічей зі здобувачами ЕГ встановила, що правила проведення контрольних заходів зрозумілі й несуперечливі, здобувачі про них добре поінформовані з різних джерел. Згідно з розділом 4 Положення про екзамен та заліки у НУБіП України, екзамен у здобувачів приймають два науково-педагогічні працівники: лектор потоку та викладач, визначений завідувачем кафедри, згідно з розкладом екзаменів. Заліки також приймають два НПП, які вели семінарські заняття, одним з яких може бути лектор потоку. Завідувач кафедри відповідає за формування складу екзаменаційної комісії та запобігання конфліктам інтересів. Здобувачі, незадоволені своєю оцінкою на екзамені або заліку, мають право звернутися до апеляційної комісії, однак на освітній програмі «Право» випадки оскарження результатів контролю чи конфлікту інтересів не зафіксовані. Університет також забезпечує антикорупційну гарячу лінію для анонімних звернень (<https://nubip.edu.ua/node/12073>). Для врегулювання конфліктів інтересів у НУБіП діє Студентська організація та призначена уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ЕГ встановлено, що академічна доброчесність як вагомий складник внутрішньої системи забезпечення якості ВО у НУБіП активно популяризується в різних формах серед здобувачів і НПП, з цією метою прийнято низку локальних нормативних актів: Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України (<http://qms.nubip.edu.ua/wpcontent/uploads/2024/08/СУ-СМЯ-НУБіП-України-7.5-021-007.pdf>); Положення про академічну доброчесність у НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/20._polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist.pdf); Положення про

порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагіату в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/11._vumogu_do_pidr_2019.pdf). Під час зустрічі з керівництвом, НПП, адміністративним персоналом, здобувачами та представниками ОСС було з'ясовано, що робота у напрямку дотримання принципів академічної доброчесності провадиться шляхом організації превентивних заходів.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Заходи контролю, оцінювання студентів, академічна доброчесність мають нормативне регулювання, реалізуються на зазначеній ОП та відповідають критерію В. Процедура проведення контрольних заходів і оскарження результатів оцінювання детально прописана у внутрішніх документах закладу вищої освіти, доступна здобувачам на сайті та доведена до їхнього відома. Здобувачі добре обізнані з цими питаннями. Розроблено комплекс інструментів для підтримки політики та практики академічної доброчесності.

Недоліки

Відсутність деталізованої системи та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів ВО у робочих програмах навчальних дисциплін.

Рекомендації

ЕГ рекомендує до початку 2-го навчального семестру НПП розробити та внести до робочих програм систему оцінювання усіх видів робіт студентів, з визначенням чітких критеріїв оцінювання. Рекомендуємо оприлюднювати звіти щодо рівня дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин у ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Факти, докази та їх аналіз: Експертною групою був проведений аналіз наданих документів щодо відповідності науково-педагогічних працівників, які забезпечують реалізацію освітньої програми. Так, освітня програма включає 9 обов'язкових компонентів, які забезпечують 7 науково-педагогічних працівників, серед яких: докторів юридичних наук – 2 особи та 5 кандидатів наук, 4 з яких, – кандидати юридичних наук. Під час ознайомлення із документацією за акредитаційною справою та під час зустрічей з представниками академічної та студентської спільноти, експертна група відзначила, що академічна та/або професійна кваліфікація науково-педагогічних, включених до групи забезпечення даної ОП є належною та достатньою для забезпечення відповідної якості освіти. Так, освітня програма включає 9 обов'язкових компонентів, які забезпечують 7 науково-педагогічних працівників, серед яких: докторів юридичних наук – 2 особи та 5 кандидатів наук, 4 з яких, – кандидати юридичних наук; 6 осіб задіяні за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях; 2 особи мають досвід практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності), 4 мають публікації у Scopus або Web of Science; всі мають наукові публікації з питань, що відповідають сферам викладання, є авторами навчально-методичних праць, а також підвищення кваліфікації як міжнародні, так і національні. Такий якісний склад науково-педагогічних працівників може забезпечувати досягнення визначених в ОП цілей та результатів навчання, що відповідає політиці Університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НУБіП України https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/pro_systemu_zabezpechenia_yakosti_2023_06_21-1.pdf. Науково-педагогічні працівники використовують різноманітні методи викладання та залучають до освітньої діяльності практиків, активно підвищуючи свій рівень майстерності, що підтверджують відповіді здобувачів освіти, які були долучені до зустрічі з експертною групою

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Факти, докази та їх аналіз: Факти, докази та їх аналіз: В НУБіП України є відповідні документи, які регулюють порядок наймання та звільнення співробітників. Ці документи є оприлюдненими та чинними. Так, Порядком проведення конкурсу на заміщення посад науково-педагогічних працівників НУБіП України визначено процедуру та умови проведення конкурсу на заміщення посад завідувачів кафедрами, професорів, доцентів, старших викладачів, викладачів та асистентів, директора наукової бібліотеки (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u331/nakaz_no_485_vid_30.04.2021_r.pdf). Відповідно до Порядку, конкурс на заміщення посад науково-педагогічних працівників оголошується наказом ректора Університету, а оголошення про проведення конкурсу публікується у засобах масової інформації. Участь у конкурсі мають право брати особи, які мають повну вищу освіту і за своїми професійно-кваліфікаційними якостями відповідають вимогам до науково-педагогічних працівників, визначених Законами України, Порядком та умовами оголошеного конкурсу (п. 2.1). Порядок передбачає чіткі вимоги до науково-педагогічних працівників, що претендують на посади завідувача кафедри, професора кафедри, доцента кафедри, старшого викладача кафедри, викладача, асистента кафедри, які відображають їх професійний та науковий рівень. Під час спілкування з деканом юридичного факультету, гарантом ОП та академічним персоналом ОП та здобувачами, що є членами Вчених рад Університету та, відповідно, факультету, було встановлено, що конкурси на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників проводяться відповідно до закріпленої процедури. В НУБіП України діє рейтингова система оцінки діяльності науково-педагогічних працівників та структурних підрозділів, що сприяє науковому та професійному зростанню, а також ефективності впроваджувальної роботи, оскільки здійснюється на постійній основі (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u187/polozhennya_-_pro_reytingovu_sistemu_ocinki_diyalnosti_2023.pdf)

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Факти, докази та їх аналіз: НУБіП України в цілому, так і юридичний факультет, зокрема, в межах ОП активно долучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Так, в НУБіП України створена на функціонує Рада роботодавців (<https://nubip.edu.ua/node/21573>), в межах якої функціонує Секція економіки; аграрного менеджменту; землевпорядкування; правового та гуманітарно-педагогічного забезпечення. Головою Ради роботодавців юридичного факультету є Віктор Ковальський (<https://nubip.edu.ua/node/28016>), який під час зустрічі з експертною групою поділився досвідом практичного долучення роботодавців як до організації (опитування та обговорення ОП), так і реалізації навчального процесу (лекції юристів-практиків, наукові заходи, наукові коментарі викладачів, тощо) (<https://nubip.edu.ua/node/104521>). Так, за пропозицією роботодавців було прийнято рішення щодо встановлення загального переліку вибіркового дисциплін, замінивши спеціалізовані блоки вибіркового дисциплін. Під час спілкування з адміністрацією юридичного факультету, науково-педагогічними працівниками, здобувачами, випускниками та роботодавцями, робота зі стейкхолдерами ведеться систематично, з метою удосконалення ОП, яка забезпечується юридичним факультетом НУБіП (<https://nubip.edu.ua/node/124500>). Під час зустрічі з роботодавцями було підтверджено їхнє залучення до організації та реалізації освітнього процесу шляхом проведення проблемних лекцій та відкритих зустрічей, спільних науково-практичних заходів та надання їхніх установ в якості баз для проходження практики здобувачами вищої освіти. Так, наприклад, Артем Брінцов підтвердив проведення відкритих лекцій з проблемних питань. Співпраця з роботодавцями провадиться і в напрямку практичних семінарів, наприклад, в Голосіївському суді міста Києва або практикумами з адвокатами. Також роботодавці зазначили, що співпрацюють і в напрямку формування практичних навичок здобувачів, зокрема під час проходження обов'язкової компоненти ОП щодо практичної підготовки, виступаючи базами практики. Інформація вказана у відомостях про самооцінювання підтвердилася, як на зустрічі із здобувачами, так і з роботодавцями та науково-педагогічними працівниками

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Факти, докази та їх аналіз: В НУБіП України є дієва політика, яка визначає порядок професійного зростання науково-педагогічних працівників та систему стимулів для їх професійного розвитку. Так, запровадження Рейтингової системи оцінки діяльності науково-педагогічних працівників створює прозорий механізм заохочення до професійного зростання, а внутрішня структура Університету дозволяє підвищувати рівень професійного розвитку науково-педагогічних працівників у різних напрямках. В НУБіП України функціонує Навчально-науковий інститут неперервної освіти і туризму, який пропонує програми підвищення кваліфікації для науково-педагогічних працівників, курси яких, протягом останніх п'яти років пройшло 2 науково-педагогічних працівника з групи забезпечення ОП, а саме, Віра Качур та Олена Гулак. В межах міжнародної діяльності, Університет пропонує залучення викладачів до участі у вебінарах, онлайн-курсах, конференціях, тренінгах, а також відряджень на стажування за кордон. В НУБіП провадиться науково-методичний семінар "Школа педагогічної майстерності" для науково-педагогічних працівників зі стажем науково-педагогічної роботи до п'яти років (у групі забезпечення ОП таких немає). З метою удосконалення викладацької майстерності щороку на юридичному факультеті проводяться

відкриті заняття науково-педагогічними працівниками, а також взаємовідвідування занять викладачами в межах кафедр, які обговорюються на засіданнях кафедри, з відповідними висновками та рекомендаціями. Графік відкритих занять доступний на сторінці юридичного факультету. На офіційному вебсайті Університету на сторінці кожної кафедри доступне "Портфоліо викладача", в якому відображені наукові, професійні, навчально-методичні здобутки викладача та відзнаки. Рейтингова система оцінки діяльності науково-педагогічних працівників та структурних підрозділів стимулює підвищення викладацької майстерності в НУБіП України, оскільки передбачає фінансові, кар'єрні та моральні заохочення, що було підтверджено під час зустрічі з науково-педагогічними працівниками. Науково-педагогічні працівники відзначали, що зазначали, що рівень заробітної плати кожного залежить від рейтингу працівника, з урахуванням вимог системи та активностей, які включені до рейтингу. Систему вважають прозорою та зрозумілою, оскільки кожен має доступ до змісту рейтингування та може спланувати свої очікувані результати на кінець звітного періоду. Окрім цього, в НУБіП України діє Етичний кодекс науково-педагогічного працівника, а також є система заохочень щодо присвоєння почесних звань, подяк та грамот (університетського та державного рівнів). Практикується в НУБіП України проведення опитування здобувачів щодо визначення найкращих викладачів, яких, в подальшому, оголошують та нагороджують на Вченій раді Університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма в цілому відповідає визначеному критерію щодо формування людських ресурсів, недоліки, які могли би перешкоджати досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання практично відсутні. НУБіП України в цілому та представники академічного персоналу групи забезпечення ОП у своїй діяльності орієнтуються на культуру професійного розвитку й залучення до викладання на ОП найкращих професіоналів-практиків. Існує Рейтингова система оцінки діяльності науково-педагогічних працівників та структурних підрозділів з чіткими критеріями щодо формування рейтингу

Недоліки

Слабкі сторони: - в НУБіП України діє Етичний кодекс, який безпосередньо стосується діяльності науково-педагогічних працівників, а не всіх учасників освітньої діяльності
Недоліки: не виявлено

Рекомендації

Рекомендації: - вивчити до кінця 2024-2025 навчального року питання щодо розробки Етичного кодексу для всіх учасників освітнього процесу - до березня 2025 року у формах інформації про науково-педагогічних працівників, які забезпечують ОП, виправити технічні помилки, а також висвітлити необхідну інформацію щодо наукових здобутків в розрізі навчальних дисциплін, викладання яких вони забезпечують

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Факти, докази та їх аналіз: НУБіП України має складну та розгалужену структуру, яка складається з декількох навчальних корпусів, дослідних станцій, ботанічного саду, стадіону, гуртожитків та кафедри військової підготовки. У складі НУБіП України є Музей історії НУБіП України, наукова бібліотека, відділ соціальної роботи, інформаційно-обчислюваний центр, підрозділ військової мобілізації та взаємодії із ЗСУ, навчально-науковий центр виховної роботи і соціального розвитку, центру вивчення іноземних мов. В межах юридичного факультету, де здійснюється навчання здобувачів ОП, всі закріплені за юридичним факультетом аудиторії мають технічне забезпечення для презентації навчального матеріалу з доступом до мережі Інтернет (навчання в межах ОП здійснюється онлайн) – під час огляду матеріально-технічної бази юридичного факультету підтверджено використання в освітній діяльності сучасного мультимедійного обладнання. Також в корпусі юридичного факультету функціонують облаштовані кафедри, науково-педагогічні працівники яких, забезпечують викладання на ОП, юридична клініка "Захист та

справедливість”, де здобувачі можуть долучатися до консультування та / або проходження практики. Є також навчальна криміналістична лабораторія (в межах освітніх компонентів ОП не використовується) та зала судових засідань. Наявні матеріально-технічні ресурси (навчальні корпуси, комп'ютерні класи, кафедри, конференц-зали, музей, юридична клініка, зали засідань), а також навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів забезпечують досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Біля навчального корпусу юридичного факультету є тихий невеличкий сквер, де здобувачі можуть відпочити під час перерв та / або підготуватися до пар. Корпус має зручне облаштоване бомбосховище, де, під час повітряної тривоги, може продовжуватися освітній процес. На території студентського містечка розміщений гуртожиток, місцем в якому забезпечуються всі здобувачі, які потребують такого місця. У гуртожитку є зручне бомбосховище, яким, як стало відомо під час візиту, користуються не лише студенти, які проживають у гуртожитку, а й жителі будинків, які проживають поруч. Можливість самостійної підготовки у кімнатах гуртожитку та приміщеннях бібліотеки, а також на території студентського містечка підтверджена під час огляду. Бібліотечні фонди бібліотеки забезпечують потреби ОП та постійно оновлюються. Бібліотека юридичного факультету, як структурний підрозділ бібліотеки НУБіП України, використовує її інформаційні ресурси, у т.ч. ресурси електронної бібліотеки. Орієнтація на цільову аудиторію, а саме здобувачів юридичного напрямку, враховується, що було підтверджено під час перегляду бази. Соціально-побутова інфраструктура (заклади харчування, приміщення для проживання здобувачів, оздоровчий центр, спортивний комплекс, ботанічний сад, центр соціально-психологічної реабілітації) наявні та функціонують у встановленому ЗВО режимі, в той же час в межах корпусу № 6, наразі, буфет не працює

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Факти, докази та їх аналіз: Під час зустрічей з академічним персоналом та здобувачами вищої освіти було підтверджено, що доступ до інфраструктури закладу (соціально-побутової, навчально-наукової та дозвільної), а також до інформаційних ресурсів (зокрема, бібліотеки, електронної бібліотеки, платформи дистанційного навчання) є безоплатним. Під час зустрічі з адміністрацією юридичного факультету НУБіП України та здобувачами ОП група експертів переконалася у тому, що всім здобувачам вищої освіти за ОП надається безоплатний доступ до електронних навчальних курсів на базі платформи Elearn, спортивних секцій та культурних студій Університету. У навчальних корпусах забезпечено загальний безоплатний доступ до ресурсів мережі Інтернет, які активно використовуються під час навчального процесу. Всі учасники освітнього процесу мають доступ до навчально-методичного забезпечення у друкованому та електронному вигляді, які містяться у фондах та на ресурсах наукової бібліотеки. Під час проведення зустрічей з експертною групою гарант та представники ОП користувалися цими ресурсами, в той же час мали місце перебої у роботі вай-фаю

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Факти, докази та їх аналіз: Безпечність освітнього середовища досягається дотриманням санітарних та протипожежних норм, вимог охорони праці та порядку дій під час оголошення сигналу “Повітряна тривога” під час навчальних занять. Під час зустрічей з представниками студентського самоврядування та здобувачами вищої освіти за ОП підтверджено їх постійну комунікацію з адміністрацією юридичного факультету щодо задоволення їх потреб та інтересів, проведення інструктажів з питань охорони праці, а також моніторингу адміністрацією НУБіП України безпеки освітнього середовища. Так, з метою з'ясування питань щодо задоволеності здобувачів періодично проводяться анонімні опитування, з результатами яким експертна група мала можливість ознайомитися та поспілкуватися зі здобувачами та адміністрацією на предмет того, які дії були вчинені для покращення забезпечуваних потреб. Умови проживання в гуртожитку є задовільними. На території НУБіП є сквери біля корпусів та ботанічний сад для використання здобувачами вищої освіти у навчальний та позанавчальний час. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти за ОП та науково-педагогічними працівниками переважна їх більшість виявили задоволення освітнім середовищем, а також вказали, що в НУБіП України здобувачі знають про можливість звернутись за психологічною допомогою та знають до кого за необхідності можна звернутись. Підтверджено існування інституційної політики в Університеті з надання здобувачам вищої освіти психологічної підтримки викладачами, які володіють відповідними професійними знаннями, зокрема мають психологічну освіту, адміністрація закладу в свою чергу, забезпечує наявність приміщення для таких цілей. Наявність даної політики підтвердили науково-педагогічні працівники, студенти та органи студентського самоврядування. Зокрема, функціонує Центр соціально-психологічної служби та лабораторія “Центр соціально-психологічної реабілітації”. Медичне обслуговування здобувачів проводиться студентською поліклінікою, щороку організовуючи медогляд. Також проводяться превентивні заходи попередження поширення вірусів, зокрема, активно долучається до організації таких заходів Профспілкова організація працівників університету, як стало відомо під час зустрічі з науково-педагогічними працівниками

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які

навчаються за освітньою програмою

Факти, докази та їх аналіз: Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти було підтверджено існування освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки на ОП, зокрема з адміністративних питань – здобувачі освіти безперешкодно безпосередньо можуть звертатися до керівників Університету різних рівнів для вирішення підконтрольних їм питань. У виховному процесі в межах ОП активну участь беруть наставники академічних груп, які призначені у кожній групі ОП, а також науково-педагогічні працівники кафедр юридичного факультету, деканат, Навчально-науковий центр виховної роботи і соціального розвитку. Під час зустрічі зі здобувачами та представниками студентського активу було підтверджено проведення регулярних зустрічей старост із керівництвом Університету. На офіційному сайті НУБіП активно висвітлюються новини Університету, а також, щодо ОП, новини публікуються на сторінці юридичного факультету. Слід відзначити позитивну роботу Відділу соціальної роботи щодо забезпечення соціальної підтримки учасникам освітнього процесу, Центру соціально-психологічної служби та лабораторії “Центр соціально-психологічної реабілітації”, які забезпечують психологічну підтримку та особливі механізми щодо проведення організаційні заходів з реабілітації, а також Навчально-наукового центру виховної роботи і соціального розвитку, що сприяють розвитку здобувачів освіти як всебічно розвиненої особистості, відповідно до положень Концепції національного виховання студентської молоді (у кожному корпусі Університету, як і в корпусі юридичного факультету, є “Алея пошани” воїнам (студентам, викладачам, працівникам та випускникам Університету), які загинули). Освітню та організаційну підтримку забезпечує навчально-методичний відділ. В межах ОП використовується платформа дистанційного навчання Elearn, яка підтримується центром дистанційних технологій навчання, а також використовується база електронної бібліотеки. Формування інклюзивного середовища в НУБіП, наразі, активно розвивається з метою створення належних умов доступу для осіб з інвалідністю та осіб з особливими освітніми потребами, яких, за інформацією керівництва юридичного факультету, на ОП немає. Захист інтересів студентів здійснює Студентська організація, про діяльність якої можна дізнатися зі сторінки Університету та соціальних мереж, про діяльність якої на зустрічі розповіли як здобувачі ОП, так і студентський актив. Безоплатну юридичну консультацію всі учасники освітнього процесу можуть отримати, звернувшись до юридичної клініки “Захист та справедливість”.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Факти, докази та їх аналіз: НУБіП України забезпечує реалізацію інституційної політики щодо забезпечення достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Дії адміністративного та академічного персоналу НУБіП направлені на забезпечення зручності та комфортності перебування в будівлях та приміщеннях Університету, а також на його прибудинкових територіях осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення визначаються системою внутрішніх нормативних актів щодо забезпечення освітнього процесу. Так, в НУБіП України передбачено забезпечення можливості для осіб з особливими освітніми потребами здобувати вищу освіту на дистанційній формі навчання, а доступ до дистанційних курсів безкоштовний, оскільки є авторизованим: ім'я й пароль отримують всі здобувачі вищої освіти. Частина території НУБіП України, наразі, пристосована до вимог здобувачів із особливими освітніми потребами, в той же час, в корпусі, де знаходиться юридичних факультет, роботи щодо архітектурного облаштування доступності (зокрема, встановлення пандусів) заплановано на цей навчальний рік. В НУБіП для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами створюються всі умови для здобуття ними освіти з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів, надання пільг і соціальних гарантій у порядку, встановленому законодавством. В той же час, за даними звіту самооцінювання та спілкуванням з гарантом на ОП особи з особливими потребами наразі не навчаються

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Факти, докази та їх аналіз: В НУБіП України існує антикорупційна політика, яка формується відповідно до Антикорупційної програми НУБіП України. Основою практики Університету політики вирішення конфліктів є саме попередження конфліктних ситуацій шляхом інформаційних кампаній. Так, інформація щодо антикорупційної програми висвітлена на сайті Університету та доступна для усіх учасників освітнього процесу. Норми Антикорупційної програми є обов'язковими для виконання усіма учасниками освітнього процесу та їх послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Кожен учасник освітнього процесу має доступ до ознайомлення з необхідними документами та має право звернутися до Уповноваженої особи та, зрештою, вирішити конфліктну ситуацію, якщо така має місце. За інформацією уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції таких випадків на ОП не було. Питання гендерного насильства, зокрема і сексуальних домагань на робочому місці та в освітньому процесі активно підіймається у внутрішніх інформаційних і просвітницьких кампаніях, які спрямовані на підвищення рівня обізнаності трудового колективу і здобувачів щодо попередження сексуальних домагань і дискримінації в НУБіП України. Політика попередження та протидії сексуальним домаганням і дискримінації в НУБіП України реалізується у відповідності із Положенням. Так, в НУБіП на постійній основі діє Комісія з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією в НУБіП України https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u279/polozhennya_pro_poperedzhennya_ta_protidiyu_seksualnim_domagannya_m_i_diskriminaciyi_v_nubip_ukrayini.pdf Основними напрямками діяльності Комісії є навчання трудового колективу та студентства щодо попередження сексуальних домагань та дискримінації, а також розгляд відповідних скарг. В зазначеному Положенні прописана процедура подачі та розгляду скарг, в той же час, представник комісії на зустрічі

вказав, що прецедентів по розгляду скарг в межах ОП не було. Під час зустрічі з представниками здобувачів ОП, було виявлено, що здобувачі ознайомлені з заявленими в НУБіП України політиками щодо виявлення та вирішення конфліктів, також є можливість повідомлення про конфліктні ситуації різного рівня забезпечується через індивідуальний прийом керівництва, звернення до куратора, скриньку довіри, форму зворотнього зв'язку (знаходяться на сайті Університету) тощо. Випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією, під час реалізації ОП не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП відповідає Критерію 7. Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатнім та релевантним відповідно до завдань та освітніх компонентів ОП. Практика удосконалення та наповнення відповідного забезпечення дозволяє зробити висновок про зацікавленість НУБіП України та юридичного факультету в розвитку ОП. Освітнє середовище задовольняє інтереси здобувачів. За результатами зустрічей зі здобувачами було зроблено висновок про їх достатню підтримку з боку адміністрації. Заклад продемонстрував чіткі кроки у напрямку усунення недоліків, зокрема щодо додаткового обладнання для осіб з особливими освітніми потребами. Зазначені недоліки не перешкоджають досягненню заявлених цілей та результатів навчання ОП. Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення повністю відповідають нормативним вимогам та забезпечують досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання, а також активно застосовується сучасне обладнання. В Університеті є плани щодо удосконалення відповідного матеріально-технічного забезпечення (зокрема, архітектурного), що свідчить про зацікавленість закладу в якісній практичній підготовці за даною ОП

Недоліки

Слабкі сторони: з результатами опитування здобувачів вищої освіти та академічного персоналу НУБіП щодо рівня їх задоволення освітнім середовищем за ОП та результатами проведеної роботи неможливо ознайомитися на офіційному сайті Університету. Обране технічне рішення щодо форми анкети забезпечує можливість проходження анкетування будь-яким стороннім відвідувачем сайту ОП що, відповідно, збільшує ймовірність викривлення оцінки реального стану. Недоліки: в корпусі, де знаходиться юридичний факультет, відсутній гучномовець, відтак, і спроможність здійснювати оголошення «Повітряна тривога» та інших важливих повідомлень відсутня. Учасники освітнього процесу щодо повітряних тривог орієнтуються лише на сповіщення, які надходять на їх девайси

Рекомендації

Рекомендації: - з'ясувати до кінця 2024-2025 навчального року можливість проводити опитування щодо виявлення рівня задоволеності здобувачів організаційною, освітньою, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою з боку закладу засобами, що забезпечуватимуть можливості участі лише учасникам освітнього процесу, залишаючись анонімним (використання пошти НУБіП, дистанційної платформи навчання, тощо) - вивчити протягом 2024-2025 навчального року питання щодо доступності встановлення гучномовця або іншої системи сповіщень та оголошень щодо можливої небезпеки в корпусі №6 НУБіП України - з січня 2025 року доносити у зручній формі інформацію до учасників освітнього процесу щодо результатів опитування та проведеними діями за результатами опитування

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У Національному університеті біоресурсів і природокористування України (НУБіП) система розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм (ОП) має комплексний і чітко регламентований характер. Основними нормативними документами, які регулюють ці процеси, є: Положення про освітні програми (<https://bit.ly/4OqsVTT>) в якому визначено основні вимоги до форми, змісту та порядку прийняття і оновлення ОП. Крім того, окремі процедури моніторингу ОП та повноваження робочих органів визначені у Положенні про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУБіП України

(<https://bit.ly/4hsaRPF>) та Положенні про підготовку магістрів (<https://bit.ly/4okIlgD>) Розроблення ОП здійснюється у відповідності з Положенням про освітні програми, яке містить вимоги до структури, змісту, критеріїв якості та порядку відкриття програми. На етапі розробки враховуються потреби ринку праці, сучасні вимоги до професійних компетенцій та цілі, які програмою передбачено досягти. Затвердження ОП здійснюється через колегіальне обговорення на різних рівнях ЗВО - на засіданнях кафедр, Вченої ради факультету, науково-методичної комісії та вченої ради університету. Моніторинг ОП здійснюється з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними. Як правило, моніторинг ОП здійснюється проектною групою під керівництвом гаранта ОП. Формами проведення моніторингу виступають анкетування, опитування, інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, випускників з метою аналізу їх власного досвіду, моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОП на відповідність критеріям забезпечення якості освітніх програм тощо. За результатами моніторингу складається аналітичний звіт, який обговорюється вченими радами факультетів і ННІ. За необхідності ОП може бути переглянута. Оновлений проект ОП оприлюднюється на офіційному сайті НУБіП з метою отримання відгуків стейкхолдерів. Аналіз сайту виявив там проекти ОП 2023-2024 рр., анкети опитувань стейкхолдерів та аналітичні звіти результатів опитування (<https://nubip.edu.ua/node/142433>) ЕГ були надані підтверджуючі документи (протоколи засідань кафедр, опитування), які свідчать про системну роботу гаранта ОП з моніторингу та оновлення ОП. Аналіз ОП 2018-2024 року виявив щорічне оновлення ОП. Основними результатами оновлення стали – відмова від спеціалізованих ОП магістрів та перехід до єдиної ОП, відмова від блокового вибору вибіркових дисциплін, виключення ряду вибіркових освітніх компонентів та впровадження інших, скорочення кількості кредитів на практику з 30 до 20, запровадження нових СК та ПРН, які відповідають фокусу ОП. Оновлення ОП обумовлене внесенням змін до Стандарту 2022 року, запитами зі сторони стейкхолдерів, необхідністю відповідати загальній меті та цілі ЗВО.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ констатує, що здобувачі ВО систематично залучаються до процесу перегляду ОП. Основними формами отримання інформації від здобувачів ВО є: 1. Включення поставників здобувачів ВО до складу проектної групи ОП (Гіпченко А.Ю. ОП 2024 р., Чухно В.О. ОП 2023 р.). Участь підтверджена в ході спілкування з ЕГ 2. . Включення представників здобувачів ВО та представників органів студентського самоврядування до органів управління факультету та ЗВО: вченої ради, які наділені повноваженнями щодо перегляду, затвердження ОП. Голова Сенату студентської організації НУБіП України В.Веремєєва в ході зустрічі підтвердила свою участь в засіданнях Вченої ради Університету на яких здійснювалося обговорені та затвердження ОП. 3 . Шляхом проведення опитувань здобувачів ВО в ході яких збирається інформація про стан викладання на ОП та надається можливість висловити свої пропозиції. В анкетах поєднані як закриті, так і відкриті відповіді, що дозволяє більш повноцінно з'ясувати думку здобувачів. Опитування студентів проводиться адміністрацією ЗВО та гарантом ОП. На підтвердження надані: анкети опитування здобувачів розміщена на сайті ЗВО (<https://nubip.edu.ua/node/142437>), результати опитувань за 2023 р. (<https://bit.ly/3UqEjeJ>; <https://bit.ly/3NFonkG>). Також, окремі викладачі проводять індивідуальні опитування наприкінці викладання навчальних курсів. Здобувачі ВО Ю.Яцишина та Д.Ржевський (Зустріч 5) підтвердили участь у опитуваннях. 4. Окремо передбачено проведення щосеместрових опитувань студентською радою Університету, які надають можливість з'ясувати думки студентів щодо освітнього процесу та змісту ОП. Представниця студсамоврядування Ю.Яцишина розповіла про практику опитувань та продемонструвала форму опитування у студентському Телеграм-каналі. Водночас, ЕГ відзначає ряд проблемних моментів у організації та проведенні анкетування 1. недостатня активність студентів у участі анкетуванні – у 2023 році усього лише 19 бакалаврів та магістрів (загально університетське опитування), 17 магістрів – (внутрішнє) 2. проведення анкетування усієї спеціальності 081 Право, що унеможливило відокремлення пропозицій магістрів від бакалаврів

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

За результатами аналізу матеріалів та зустріччю з роботодавцями ЕГ доходить висновку, що ЗВО та група забезпечення ОП підтримує тісні контакти з роботодавцями. Основна співпраця налагоджена з представниками адвокатури, судових та правоохоронних органів, органами державної влади. Вибір ЗВО обумовлений наявністю відповідних контактів з роботодавцями, тривалими партнерськими зв'язками, а також траєкторією працевлаштування випускників ОП. Позиція роботодавців враховується шляхом: - через систему онлайн-опитувань роботодавців. На підтвердження надані розміщені анкети опитування роботодавців на 2023-2024 рр. Анкета передбачає відкриті питання за допомогою яких роботодавці можуть висловити своє ставлення до ОП та надати рекомендації щодо її оновлення. - шляхом регулярних зустрічей з роботодавцями на яких здійснюються обговорення ОП. В ЗВО функціонує Рада Роботодавців, до складу якої входять роботодавці-юристи, а також окрема Рада роботодавців юридичного факультету НУБіП, які долучаються до обговорення ОП. На сайті ЗВО розміщено фотозвіти про засідання Ради роботодавців у 2021-2024рр (<https://nubip.edu.ua/node/103283>; <https://nubip.edu.ua/node/142568>; <https://nubip.edu.ua/node/124500>) та протоколи засідань (<https://nubip.edu.ua/node/99835>). Факт спілкування підтверджено роботодавцями - шляхом рецензування ОП роботодавцями. ЕГ було надано рецензії Л.Антошук, адвокатка, АО «Юридична фірма "АСТЕРС», А. Брінцов, начальник відділу правового забезпечення апарату Вищого антикорупційного суду, Л.Шемелець Шемелинець, заступниця Міністра аграрної політики та продовольства України. Факт спілкування підтверджено в ході зустрічі

(Зустріч 5) За результатами спілкування з роботодавцями (Зустріч 6) та аналізу результатів анкетування зроблено висновок, що актуальним для розвитку ОП з точки зору роботодавців є посилення практичної підготовки здобувачів ВО, навичок складання юридичних актів. Водночас, в ході зустрічі роботодавці загалом позитивно оцінили рівень підготовки випускників ОП та не висловили критичних зауважень щодо якості освітніх послуг. Начальник відділу правового забезпечення Вищого антикорупційного суду А.Брінцов відзначив, що Університет реагує на звернення роботодавців, зокрема наразі відбувається обговорення можливості проходження практики студентами ОП на базі Вищого антикорупційного суду.

4. Найважливіша практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Збір інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОПП (освітньо-професійної програми) на юридичному факультеті НУБіП України організовано за допомогою кількох інструментів, що забезпечують систематичний моніторинг та аналіз успішності випускників у професійній діяльності. Основним механізмом є: 1. збір інформації відділом з працевлаштування випускників шляхом проведення анкетування. З пояснення начальника відділу Л.Галайдюк, опитування проводиться щороку протягом 6-ти місяців з дня завершення навчання, а результати опитування вносяться в таблицю. Водночас, подальший кар'єрний шлях випускників, зміна місця роботи не відстежується; 2. співпраця з Радою роботодавців юридичного факультету, до якої входять колишні випускники програми, такі як А.Ю. Тригуб, які зберігають активний зв'язок з факультетом; 3. індивідуальні контакти випускників з представниками факультету. В ході зустрічі випускники 2018-2022 рр. О.Кухар, А.Крамар, В.Франчук підтвердили індивідуальні контакти з викладачами, а також участь в анкетуванні. Пропозиції випускників враховуються на різних етапах розробки та перегляду ОПП. Завдяки Раді роботодавців юридичного факультету, випускники можуть безпосередньо висловлювати свої ідеї та пропозиції щодо підвищення якості навчання та відповідності програми до сучасних вимог ринку праці. Випускники висловлюють пропозиції через заповнення анкет або безпосередньо в ході спілкування з науково-педагогічними працівниками. Під час фокус-зустрічі з випускниками, А.Крамар підтвердила участь в анкетуванні та обговорені змісту обов'язкових та вибіркового освітніх компонентів з викладачем Гафуровою О.В. Типові траєкторії працевлаштування випускників юридичного факультету НУБіП України передбачають роботу як у державному, так і в приватному секторі. Багато випускників обирають кар'єру у органах державної влади, судових установах, правоохоронних органах, адвокатурі або обирають наукову та викладацьку діяльність. Присутні на зустрічі випускники відзначили, що вони працюють за професією і значна частина їх однокурсників є працевлаштованими за фахом. Водночас, ЕГ не знаходить фактів підтвердження, що інформація щодо сфер працевлаштування випускників безпосередньо впливає на перегляд ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

"У ЗВО ведеться систематична робота з метою виявлення недоліків ОП. З цією метою проводяться щорічні опитування здобувачів ВО, зустрічі з фокус-групами, підтримуються тісні контакти з органами студентського самоврядування. За результатами спілкування з гарантом та адміністрацією ЗВО встановлено, що за минулі періоди в рамках ОП «Право» не було виявлено суттєвих недоліків, які негативно вплинули на якість освітніх послуг. Водночас, ЕГ звертає увагу, що в ході останнього опитування студентів магістрів у 2024 році існують зауваження студентів щодо окремих освітніх компонентів та методики викладання. Студенти відзначають складність в опануванні ОК «Правові основи сталого розвитку сільських територій» та «Правове регулювання інформаційних відносин» та висловлюють думку, щодо необхідності їх переведення у вибіркового блоку. На момент проведення експертизи обидві дисципліни продовжують мати статус обов'язкових освітніх компонентів. Зважаючи, що ОК «Правові основи сталого розвитку сільських територій» є ключовою для забезпечення фокусу ОП, незначною кількістю студентів, що прийняли участь в опитуванні (17 з 300 здобувачів) та позитивними відгуками інших стейкхолдерів (роботодавців та випускників) ЕГ не вважає необхідним збереження цих ОК в статусі обов'язкових. Водночас, необхідним виглядає проведення більш репрезентативного опитування здобувачів з метою з'ясування причин складності опанування дисциплін. У 2023 році 14% здобувачів ВО не склали ЄДКІ. Зі слів гаранта та адміністрації питання складання ЄДКІ було розглянуто на засіданнях ректорату та Вченої ради. Було визначено недостатню підготовку у сфері міжнародного права. Одним з запропонованих рішень було запровадження безкоштовних курсів для підготовки студентів до складання ЄДКІ. Курси стартували у вересні 2024 року. Здобувачі ВО під час зустрічі підтвердили проведення курсів. На сайті опублікований графік проведення курсів <https://nubip.edu.ua/node/154728> Моніторинг ОП та роботи факультету внутрішніми органами Університету проводився у 2022 та виявив наступні недоліки ((протокол № 3 Вченої ради Університету від 26.10.2022 року)) - низький рейтинговий показник факультету 15 місце з 16 можливих; - зниження набору студентів магістратури (2021 р. - лише 34 особи); - слабе забезпечення ОП електронними навчальними курсами (ЕНК); - низький показник публікаційної активності викладачів; - слабкий рівень співпраці викладачів з науковцями зі інших ЗВО. Декан факультету на резервній зустрічі прокоментувала основні кроки по виправленню виявлених недоліків. Серед досягнутих результатів: підвищення рейтингу факультету (8 місце), збільшення набору в магістратуру (120-150 осіб), забезпечення ЕНК усіх обов'язкових освітніх компонентів, підвищення рівня публікацій викладачів, у тому числі залучених до викладання в магістратуру, залучення викладачів до співпраці з іншими ЗВО через механізми стажування, практичної підготовки, виконання обов'язків членів атестаційних комісій.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

"Попередня акредитація ОП "Право" була здійснена у 2018 році, звіт експертної комісії було надано на запит ЕГ та додано до матеріалів акредитації. Основними зауваженнями та пропозиціями висловленими під час попередньої акредитації була - недостатня публікаційна активність викладачів, насамперед у фахових виданнях, які включено до міжнародних наукометричних баз даних, у т.ч. Scopus, Web of Science; - посилення обміну науково-педагогічними працівниками з провідними ЗВО. Проведений ЕГ аналіз наданих документів та спілкування з керівництвом факультету (резервна зустріч) дозволяє зробити висновок, що адміністрацією ЗВО, факультету та групою забезпечення ОП була пророблена належна робота по реалізації зазначених рекомендацій. НПП збільшили публікативну активність, 5 з 7 викладачів задіяних в освітньому процесі на ОП з 2019 року здійснили публікації іноземною мовою у фахових виданнях, які включено до міжнародних наукометричних баз даних, в тому числі Scopus, Web of Science (О.Артеменко, В.Качур, О.Гулак, І.Горіславська, О.Гафурова). Факультет веде роботу по реєстрації фахового журналу в науково-метричних базах Scopus, Web of Science. Керівник юридичного факультету О.Яра відзначила, що на сьогодні працівники факультету мають високий рівень цитування, що підтверджується вибірконим аналізом відповідних сторінок scholar.google – О.Гафурова (h-9), В.Качур (h-8), О.Гулак (h-7). Викладачі проходять підвищення кваліфікації у провідних юридичних ЗВО, налагоджена співпраця з провідними юридичними вузами. Декан факультету О.Яра навела декілька прикладів співпраці – вона є головою екзаменаційної комісії в Київському національному університеті ім. Т.Шевченка, на наступному місяці запланована поїздка до Українського католицького університету з метою обміну досвідом. О.Гафурова з 2021 року взяла участь у восьми різноманітних тренінгах організованих вітчизняним та зарубіжними вузами, що підтверджується наявністю сертифікатів.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

"Науково-педагогічних працівників до обговорення ОП та оцінки її якості через залучення їх до складу групи розробки ОП, участь у кафедральних засіданнях та засіданнях Вченої ради Інституту на яких обговорюється зміст ОП та окремих її компонентів, затвердження навчальних та робочих програм дисциплін. На кафедральних засіданнях обговорюється зміст ОП, затверджується перелік вибірових дисциплін для ОП вносяться пропозиції по оновленню ОП. Факт обговорення ОП підтверджується фотозвітами на сайті ЗВО (<https://nubip.edu.ua/node/143568>; <https://nubip.edu.ua/node/143663>), наданими на запит ЕГ протоколами засідань кафедр юридичного факультету та результатом спілкування з викладачами та завідувачами кафедр в ході онлайн зустрічі. Наявна практика опитування НПП про зміст та перспективи покращення ОП. На сторінці факультету розміщені анкети опитувань, а також результати опитувань (<https://nubip.edu.ua/node/142437>) ЗВО розроблено нормативне забезпечення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема: Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУБіП України (<https://bit.ly/4hsaRPf>), Положення про освітні програми (<https://bit.ly/4oqsVTT>), Положення про підготовку магістрів (<https://bit.ly/4okIgdD>) У закладі також створено інституційне забезпечення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема функціонують: гарнат ОП та проектна група, відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи, навчально-методичний відділ університету, ННІ неперервної освіти та туризму. Гарант ОП та проектна група у співпраці з деканатом юридичного факультету відповідають за моніторинг та якість програми, проводять періодичні опитування, вносять пропозиції щодо їх покращення. Моніторинг ОП проводиться щороку. За результатами моніторингу складається аналітичний звіт, який подається до навчально-методичної ради Університету. Навчальний та навчально-методичний відділ здійснюють контроль за якістю змістового наповнення ОП, здійснюють перевірку навчальних планів, робочих навчальних програм, беруть участь у програмах підвищення кваліфікації НПП. Відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи здійснює збір та аналіз даних про результативність та ефективність освітнього процесу, оцінку якості освіти в Університеті; організацію та проведення внутрішніх перевірок (аудитів). Основними формами роботи відділу є проведення періодичних анкетувань, здійснення внутрішніх перевірок (аудитів) роботи структурних підрозділів ЗВО. ЗВО проводить регулярні заходи спрямовані на підвищення культури якості освіти у науково-педагогічних працівників (фахові семінари, тренінги). Так, 12.04.24 В.Качур провела тренінг для викладачів ОП з підготовки електронного навчально-методичного забезпечення (<https://nubip.edu.ua/node/145554>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП загалом відповідає Критерію 8, з недоліками, які не є суттєвими. ОП відповідає вимогам підкритеріїв 8.1, 8.3, 8.4., 8.6, 8.7 повністю. Частково відповідає вимогам підкритерію 8.2, 8.5. з недоліками, що не є суттєвими. Несуттєві недоліки: 1. Підкритерій 8.2. Низька активність студентів під час опитувань що мають на меті встановити якість ОП та необхідність її перегляду. Практика спільного опитування студентів магістратури та бакалаврату, що унеможливує розмежування пропозицій висловлених щодо ОП «бакалавр» та ОП «магістр». Водночас,

опитування проводяться періодично, а здобувачі ВО підтверджують участь у опитуваннях. 2. Підкритерій 8.4. Відсутність розроблених заходів реагування на зауваження висловлені студентами-магістрами під час останнього анкетування 2024 року. Водночас зауваження та пропозиції здобувачів не містять вимоги кардинального перегляду програми, а в ході спілкування з фокус-групами випускників та здобувачів було підтверджено наявність інших, крім опитувань, шляхів отримання інформації, зокрема особисте спілкування. Також враховано, що незначна кількість осіб, що взяла участь в опитуванні не може репрезентувати точку зору більшості студентів. Таким чином, оцінюючи наведені недоліки системно та з урахуванням їх можливості вплинути на якість освітніх послуг та відповідність законодавству, слід визнати, що недоліки за підкритерієм 8.2., 8.4., 8.5., суттєво не впливають на якість освітніх послуг, не містять прямих порушень норм законодавства і можуть бути усунуті у достатньо короткий термін (до початку нового навчального року). Через наявність несуттєвих недоліків у ОП експертна група оцінює відповідність 8 критерію за рівнем В. До сильних сторін ОП слід віднести - залучення до внутрішньої системи забезпечення якості освітнього процесу та освітньої діяльності за ОП представників роботодавців, науково-педагогічного персоналу та здобувачів вищої освіти; - практика постійних, щосеместрових, онлайн-опитувань здобувачів вищої освіти, підготовка звітів за результатами опитувань та оприлюднення їх результатів на сайтах; - практика особистих зустрічей представників ЗВО з різноманітними фокус-групами стейкхолдерів. - залучення студентського самоврядування до моніторингу якості ОП шляхом розроблення та проведення ОСС власних опитувань; "

Недоліки

1. Слабка активність студентів під час анкетувань – у 2023 році усього лише 19 бакалаврів та магістрів (загально університетське опитування), 17 магістрів – (внутрішнє), що ускладнює встановлення його репрезентативності; 2. Наявна практика проведення спільного анкетування для ОС Бакалавр та ОС Магістр спеціальності 081 Право, що унеможливує відокремлення пропозицій студентів-магістрів від студентів-бакалаврів; 3. Відсутність розроблених заходів реагування на зауваження висловлені студентами магістрами під час останнього анкетування 2024 року;

Рекомендації

Рекомендації. До обговорення нового проекту ОП на 2025 рік провести окреме опитування студентів магістрів 1 та 2-го року навчання. Провести заходи щодо роз'яснення здобувачам ВО важливості участі у таких опитуваннях. За результатами опитувань проектній групі та гаранту підготувати пакет пропозицій щодо оновлення ОП 2025 року та розглянути їх з іншими стейкхолдерами.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Університет має добре розроблену і систематизовану нормативно-правову базу. Документи, які регулюють права та обов'язки здобувачів освіти, знаходяться у вільному доступі та розміщені на офіційному сайті ЗВО: Статут НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u101/statut_2022.pdf), "Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України" (<http://qms.nubip.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/%D0%97%D0%A1%D0%A3-%D0%A1%D0%9C%D0%AF-%D0%9D%D0%A3%D0%91%D1%96%D0%9F%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8-7.5-021-007.pdf>), "Правила прийому на навчання до Національного університету біоресурсів і природокористування України (базовий заклад, м. Київ)" (<https://nubip.edu.ua/node/30>), а також інформація про ОПІ, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти тощо. Правила та процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є достатньо чіткими. Доступність нормативно-правових документів забезпечуються через сайт, а також через інформування здобувачів освіти викладачами, кураторами.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На сайті оприлюднено проєкт освітньої програми 2024 року з метою його громадського обговорення: <https://nubip.edu.ua/node/1061/8>. Однак через налаштування сайту побачити дату публікації освітньої програми неможливо.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Університетом своєчасно оприлюднюється вся необхідна інформація, що стосується ОП: мета і цілі ОП, освітні компоненти, компетентності, очікувані результати навчання тощо. Інформація є доступною на офіційному веб-сайті (<https://nubip.edu.ua/node/1061/8>). Доступ до сайту мають усі охочі. На зустрічах з експертною групою студенти, випускники та роботодавці підтвердили, що використовують сайт для пошуку інформації про освітню програму.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма відповідає критерію 9. Учасники освітнього процесу мають доступ до інформації про свої права та обов'язки, а також до інших документів, що регулюють навчальний процес в Університеті, і можуть подавати пропозиції та зауваження під час затвердження освітньої програми. Однак експертна група не виявила публікацій щодо отриманих та імплементованих пропозицій. Нормативні документи систематизовані і опубліковані на сайті, у користуванні вони є зручними, написані доступно та зрозуміло. Своєчасно публікуються матеріали, що пов'язані з ОП для ознайомлення усім зацікавленим сторонам. Зустріч із здобувачами освіти продемонструвала, що студенти знають про розміщення актів, що регулюють їхні права та обов'язки, на сайті.

Недоліки

Інформація про врахування пропозицій заінтересованих осіб не оприлюднена.

Рекомендації

Експертна група рекомендує публікувати на офіційному сайті інформацію про врахування пропозицій після завершення громадського обговорення, а також зазначати, які саме пропозиції було імплементовано. Наприклад, для залучення більшої кількості зацікавлених сторін, розміщувати інформацію про громадське обговорення під час подання пропозицій та зауважень додатково в розділі «Події» на веб-сайті.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків (ID 806 29-21.10.2024).pdf	iRNpQW6PjvUsm83oeXLlxVswOeSLP1Fvxqz2RxpH QSI=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Волошкевич Геннадій Андрійович

Члени експертної групи

Рижук Юлія Миколаївна

Ярова Діана Валеріївна